

Bangkok Muslim Journal มุสลิมบางกอก

วารสาร เล่มที่ 82 เดือน กันยายน - ธันวาคม 2568

พต.ดร.วิศรุต เลาะวิก

EDITOR'S TALK

“วารสารมุสลิมบางกอก” ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครเล่มนี้ ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม 2568 ถือเป็นเล่มที่ 82 โดยปกติ จะจัดพิมพ์ออกสู่สายตาผู้อ่านทุก 2 เดือน สำหรับเล่มนี้ จัดเป็นเล่มพิเศษ กล่าวคือ รวมสาระและกิจกรรมต่าง ๆ ช่วงเวลา 4 เดือนอยู่ในเล่มเดียวกัน เพื่อเผยแผ่องค์ความรู้เกี่ยวกับอิสลามและมุสลิม รวมทั้งการเผยแพร่และประมวลกิจกรรม/กิจการของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร สำนักจุฬาราชมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ในรอบ 2-3 เดือน สู่สาธารณะชน โดยกำหนดจะออกสู่สมาชิก/ผู้อ่าน ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน 2568

ในช่วงเดือนกันยายน 2568 เป็นห้วงเวลาที่ตรงกับเดือนเราะบิอูลเอาวัล ฮิจเราะฮ์ศักราช 1447 หลายมัสยิดและองค์กรมุสลิม ทั้งในประเทศและนานาชาติ ได้ร่วมกันจัดงาน “เศาะละวาต - สดุดีเกียรติคุณแด่ท่านนบีมุฮัมมัด คือลา” เพื่อแสดงออกถึงความรัก และความผูกพันของอุมมะฮ์ที่มีต่อท่าน

เมื่อเดือนเราะบิอูลเอาวัลเวียนมาบรรจบอีกครั้ง นี่คือช่วงเวลาอันทรงคุณค่าที่หัวใจของผู้ศรัทธาจะได้หวนรำลึกถึงนบีมุฮัมมัด คือลา ผู้เป็นความเมตตาแห่งสากลโลก การแสดงความรักที่แท้จริงต่อท่านนบีนั่น มิใช่เป็นเพียงพิธีกรรม แต่คือการทบทวนและน้อมนำแบบอย่างอันประเสริฐของท่าน หรือ “ซุนนะฮ์” มาสู่การปฏิบัติในทุกย่างก้าวของชีวิต

ซุนนะฮ์ คือมรดกอันล้ำค่าที่ท่านนบิได้มอบไว้ให้แก่ประชาชาติ เป็นแนวทางปฏิบัติที่ครอบคลุมตั้งแต่จริยวัตรอันงดงาม ความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง ความอดทนอดกลั้น ไปจนถึงกิจวัตรประจำวัน การเจริญรอยตามแบบอย่างของท่านคือ เครื่องยืนยันถึงความรัก และเป็นหนทางที่จะนำพาชีวิตไปสู่ความจำเริญและความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ซุบฮา เป็นสำคัญ

อดีตกลางใจพระราชกรณียกิจ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณตราบนิจนิรันดร์

ข้าพระพุทธเจ้า

จุฬาราชมนตรี คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และพสกนิกรชาวไทยมุสลิม ท้าวราชอาณาจักร

ในเดือนอันเป็นมงคลนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่เราจะสำรวจตนเอง และตั้งใจฟื้นฟูแบบอย่างของท่านนบีให้กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง เริ่มต้นจากสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อขัดเกลาจิตใจ และยกระดับการเป็นบ่าวที่ดีให้เราเป็นประชาชาติที่ภาคภูมิใจในการเจริญรอยตามท่านศาสนทูตแห่งอิสลามอย่างแท้จริง

ในเดือนตุลาคม มีวันสำคัญวันหนึ่งสำหรับประชาชนชาวไทย นั่นคือวันที่ 13 ตุลาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญที่สถิตอยู่ในหัวใจของปวงชนชาวไทยในฐานะ “วันนวมินทราชินา” ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันนี้จึงมิใช่เป็นเพียงวันหยุดราชการ แต่เป็นห้วงเวลาแห่งการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของแผ่นดิน

ตลอดระยะเวลา 70 ปีแห่งการครองสิริราชสมบัติ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้ทรงอุทิศพระวรกายและพระราชหฤทัยอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์

CONTENT/สารบัญ

เช็บทักบรณาริการ	2
ธรรมศาสนอิสลาม มหาวิทยาลัย อัลอะฮ์ดี อับดุลเราะฮ์มานทางจริยธรรม ด้านการศึกษาวิจัยทางศาสนาศาสตร์และชีววิทยา ตอนที่ 19	5
ประกาศจุฬาราชมนตรี	6
ย้อนรอยอดีต มัสยิดยุคใหม่ : นวัตกรรมการบริหารจัดการ ชะตากรรมกลางความท้าทาย	7
สื่อสารสื่อธรรม “ไอละฮ์” เช่นที่ถูกสาปเป็นลิง	9
สุภาษะ: โรคพิษสุณัขบ้า	10
สาระ: รู้บาฏีร์ในมิติความตายศาสนาของเรา ศาสนาของเรา	12
นักปรัชญาเมธีอิสลาม บทเรียนชีวิตช่วงสุดท้ายของอิมามบุคอรี: หลักคิดสำหรับผู้อุทิศตนเพื่อศาสนา	15
ปฏิกฤษา 3 ภาษา	18
ปกัณกวิทยา เสียงจากโลกอาหรับ: โอมาร์ ยาเกี พุฒสิริโอมองการเคมีด้วย ‘MOFs’ คิวาองวิลโนเบล	20
ตพสิการประมุข	22
ขับเคลิอ สกอ.กณ.	25
ขับเคลิอ สกอ.กณ. สกอ.กณ.จัดประมุขสัมมนาอิมาม เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริการมัสยิดสู่ความสำเร็จ	28

พระราชกรณียกิจงานบริการและโครงการในพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการทั่วประเทศ คือประจักษ์พยานถึงสายพระเนตร อันยาวไกล และความห่วงใยที่ทรงมีต่อพสกนิกรเสมอมา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระราชทานไว้ได้กลายเป็นแสงสว่างนำทางให้สังคมไทยก้าวผ่านวิกฤตและดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคง

ในวันนวมินทราชินาธิราช พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า จะร่วมใจกันประกอบกิจกรรมบำเพ็ญกุศลและแสดงความจงรักภักดี เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ แม้กาลเวลาจะผันผ่านไป แต่พระราชปณิธานและคำสอนของพระองค์ จะยังคงเป็นมรดกอันล้ำค่าที่สถิตอยู่ในดวงใจของคนไทยตราบนานับดับ

ก่อนสิ้นเดือนตุลาคม 2568 ประชาชนชาวไทยได้รับทราบการสวรรคตของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ซึ่งนับเป็นความสูญเสียอันใหญ่หลวงยิ่งของปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนชาวไทยมุสลิม ผู้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้จากพระองค์ท่าน ทั้งในด้านพระเมตตาธรรม ความเข้าใจในวัฒนธรรม และการส่งเสริมความเป็นอยู่ของพี่น้องชาวมุสลิมในทุกพื้นที่ของประเทศ

ในความทรงจำของชาวไทยมุสลิม พระองค์มิใช่เพียงองค์พระบรมราชินีนาถ แต่คือ “แม่” ผู้ทรงเมตตาผู้เสด็จเยี่ยมเยียนถึงหมู่บ้าน ชุมชน แม้ในพื้นที่ห่างไกลที่สุดของชายแดนใต้ พระบาทที่ทรงก้าวลงจากพระที่นั่ง เพื่อจับมือ รับฟัง และปลอบประโลม คือภาพที่ตราตรึงในหัวใจของพสกนิกรชาวมุสลิมตลอดกาล พระองค์ไม่เคยมองข้ามความแตกต่างทางศาสนา แต่ทรงเข้าใจว่า ความหลากหลายคือรากฐานของความเข้มแข็งของชาติ พระเมตตาที่ทรงมีต่อชาวมุสลิม มิใช่เพียงการเสด็จฯ ทรงเยี่ยม แต่คือการทรงงานอย่างเจียวัง เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การเกษตร และการพัฒนาอาชีพ

พวกเราชาวไทยมุสลิมตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้โอกาสแก่ชุมชนมุสลิมในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข และวัฒนธรรม ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทั่วทุกภูมิภาคโดยเฉพาะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พระองค์มิได้ทรงทอดทิ้ง แต่กลับเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรด้วยสายพระเนตรแห่งความเมตตา เพื่อประทานแรงบันดาลใจแก่พสกนิกรชาวไทยมุสลิม ให้น้อมยึดในคุณธรรมและความสงบสุข

ในยามที่เกิดความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนใต้ พระองค์ทรงห่วงใยพี่น้องประชาชนทุกคน ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด ทรงมีพระราชดำริที่ลึกซึ้งว่า “ความรัก ความเข้าใจ และความอดทน” เท่านั้นที่จะนำสันติสุขมาสู่พื้นที่แห่งนี้ พระเมตตาที่ทรงมีต่อแม่ที่สูญเสียลูก ต่อเด็กที่สูญเสียพ่อ ต่อครอบครัวที่ต้องพลัดพราก คือความห่วงใยที่แท้จริงจากหัวใจของ “แม่ของแผ่นดิน”

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล พระองค์ทรงเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการอย่างลึกซึ้งในหัวใจของประชาชน ทรงส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม ให้เกิดความรัก ความเข้าใจระหว่างพี่น้องประชาชนศาสนาต่าง ๆ ตลอดจนทรงบำเพ็ญคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดในสังคมเช่นเดียวกับแสงแห่งสันติสุขที่แผ่กระจายไปทั่วแผ่นดิน

พระราชปณิธานอันแน่วแน่ของพระองค์ในการสร้างความสมัครสมานสามัคคีในหมู่ประชาชนทุกศาสนา ทำให้สังคมไทยเป็นแบบอย่างของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขท่ามกลางความหลากหลาย พระองค์ทรงสอนให้เราเห็นคุณค่าของความรัก ความเมตตา และการเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการแห่งความเมตตาและความเอื้ออาทรที่ศาสนาอิสลามยึดถือ

แม้พระองค์จะจากไป แต่ความทรงจำแห่งพระเมตตายังคงส่องสว่างในหัวใจของเราตลอดกาล พระองค์จะยังคงเป็นแรงศรัทธาและแบบอย่างแห่งความดีที่พี่น้องชาวไทยมุสลิม จะยึดมั่นและสืบทอดไว้ตราบนานชั่วลูกชั่วหลานด้วยความรัก ความภักดี และความกตัญญูสุดหัวใจ

ณ โอกาสนี้ ขอduaต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า ได้โปรดประทานพรแห่งความรัก ความเมตตา ความรู้ที่ทันกาล และทรงปกป้อง ค้ำครองทุกท่านให้ผ่านพ้นจากปัญหาและอุปสรรคแห่งชีวิตด้วยเถิด อาمین

จุฬาราชมนตรี

มหาวิทยาลัย อัลอัซฮัร อ้าแขนรับสารทางจริยธรรม ด้านการศึกษาวิจัยทางการแพทย์และชีววิทยา (ตอนที่ 19)

ศูนย์การค้นคว้าวิจัยศาสนาอิสลามของมหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ได้ให้การยอมรับสารทางจริยธรรมด้านการศึกษาวิจัยทางวิชาการที่คณะกรรมการการศึกษา และวัฒนธรรมแห่งชาติอียิปต์ได้จัดเตรียมขึ้น ซึ่งสารดังกล่าวครอบคลุมถึงระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่างๆ ทางจริยธรรมเพื่อศึกษาวิจัยทางชีวภาพ และทางการแพทย์ ใจความสำคัญของสารดังกล่าวคือ แนวความคิดการค้นคว้าและวิจัย ต้องเป็นเรื่องใหม่ คณะผู้ทำการ ศึกษาวิจัยต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญพอสมควรในเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย การศึกษาวิจัยจะต้องไม่เป็นภัยอันตราย กับผู้ที่ถูกนำมาค้นคว้าทดลอง หรือกับคณะผู้ทำการศึกษาวิจัย หรือเป็นภัยอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับต้องแจ้งให้ผู้ที่ถูกทดลองได้ทราบถึงเป้าหมายของการศึกษาวิจัย ตลอดจนถึงภัยอันตรายที่พวกเขาอาจได้รับ รวมทั้งจะต้องได้รับคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ที่จะถูกศึกษาวิจัย.

ด้านจริยธรรมการปลูกถ่ายอวัยวะ และเนื้อเยื่อมนุษย์ สารดังกล่าวได้ยืนยันว่าไม่ยินยอมให้ย้ายอวัยวะหรือเนื้อเยื่อจากคนที่เสียชีวิต ก่อนที่วิญญาณจะออกจากร่าง และต้องมีการยืนยันการเสียชีวิตขั้นเด็ดขาด ด้วยใบรับรองแพทย์อย่างเป็นทางการ ยินยอมให้มีการย้ายอวัยวะของคนที่เสียชีวิตเพื่อปลูกถ่ายให้แก่คนเป็น โดยมีเงื่อนไขว่าผู้รับได้ทำพิธีกรรมไว้อ่อนโยนก่อนเสียชีวิต ยินยอมให้ย้ายอวัยวะได้ การย้ายอวัยวะของผู้ตายจะกระทำไม่ได้ ในกรณีที่ผู้ปกครองตามกฎหมายและศาสนายอมรับ ปฏิเสธความต้องการของผู้ตาย และครอบครัวของผู้ตาย ในการดำเนินการย้ายอวัยวะนี้ แม้จะมีพิธีกรรมของผู้ตาย ที่ยินยอมให้ย้ายอวัยวะได้ก็ตาม

คนที่ยังมีชีวิตอยู่นั้น อนุญาตให้บริจาคอวัยวะของตนแก่ผู้อื่นได้โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้บริจาคมีคุณสมบัติครบถ้วน และมีหนังสือยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรว่าตนให้คำยินยอมโดยสมัครใจ แต่ไม่ได้เป็นเงื่อนไขของการบริจาคนี้ และสารดังกล่าวได้ให้สิทธิแก่ผู้บริจาค ที่เขาจะยกเลิกการบริจาคอวัยวะเมื่อใดก็ได้ตามที่เขาคิดต้องการ จนถึงนาฬิกาเขาเข้าสู่ห้องผ่าตัด และไม่ยินยอมให้ย้ายอวัยวะของผู้ที่หมดความรู้สึก ที่เขายังไม่บรรลุศาสนภาวะ แม้ผู้ปกครองจะยินยอมก็ตาม ส่วนจริยธรรมสำหรับเทคนิคการย้ายยีนสืบพันธุ์ของมนุษย์ สารดังกล่าวได้อธิบายว่า ไม่ยินยอมให้ย้ายยีนสืบพันธุ์ ยกเว้นในกรณีที่สามีหรือภรรยาเป็นหมัน และไม่ยินยอมให้มีการผสมเทียมภายนอกร่างกายของสตรี ยกเว้นในกรณีที่ใช้เชื้อสเปิร์มของสามี ขณะที่คนทั้งสองมีสถานะเป็นสามีและภรรยากันตามหลักศาสนา

ไม่ยินยอมให้ย้ายไข่ที่ผสมแล้ว ไปปลูกในมดลูกของผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่มารดาตามหลักศาสนาของเขานั้น หรือจัดตั้งธนาคารไข่หรือเชื้อสเปิร์ม ให้แก่ภรรยาหรือสามีภายหลังจากประสบผลสำเร็จ ในการผสมเทียมเรียบร้อยแล้ว เพื่อป้องกันความสงสัย และป้องกันการปะปนของสายตระกูล

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการตัดอวัยวะ และเนื้อเยื่อจากตัวอ่อนมนุษย์นั้น สารดังกล่าวยืนยันว่าไม่ยินยอมให้เจตนาทำแท้งเพื่อนำทารกไปใช้ในการปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่ผู้อื่น ส่วนการแท้งตามธรรมชาติที่ไม่มีเจตนา หรือการทำแท้งเพราะมีความจำเป็น บิบบังคับเพื่อช่วยชีวิตมารดา ทารกจะต้องได้รับการรักษาพยาบาลทุกวิถีทางเพื่อให้รอดชีวิต ในกรณีที่ทารกเสียชีวิต ที่ได้รับการยืนยันทางการแพทย์ ทางวิทยาศาสตร์ และทางศาสนา ยินยอมให้นำอวัยวะบางอย่าง และเนื้อเยื่อของทารกนั้นไปปลูกถ่ายให้แก่ผู้อื่นได้ตามเงื่อนไขทางจริยธรรมเกี่ยวกับการผ่าตัดและการปลูกถ่าย

ส่วนเรื่องการย้ายยีนพันธุกรรม สารฉบับดังกล่าวยืนยันว่าอนุญาตให้ย้ายยีนมนุษย์จากและไปยังจีโนมมนุษย์ได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาโรค ด้วยยีนที่เกิดจากพันธุกรรมมนุษย์ เทคนิคการย้ายยีนมนุษย์ จะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ทางจริยธรรม ซึ่งจะต้องให้เกียรติศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเก็บรักษาความลับรหัสพันธุกรรม การบำบัดรักษาด้วยยีนจะดำเนินการไม่ได้ นอกจากต้องเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ให้ดำเนินการบำบัดรักษาด้วยวิธีการนี้ เช่นเดียวกับที่ไม่ยินยอมให้ดำเนิน การทางเทคนิคย้ายสารพันธุกรรม เพื่อทำการทดลองกับยีนสืบพันธุ์ของมนุษย์หรือเพื่อการโคลนนิ่งมนุษย์

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายอาลัยและการแต่งกายไว้ทุกข์สำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลามต่อ
การสวรรคตของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ตามที่ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สวรรคต รัฐบาลจึงเห็นสมควรประกาศให้ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ทุกข์ มีกำหนด ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป นั้น

การสวรรคตของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระราชินีผู้ทรงงานหนักเพื่อปวงชนชาวไทย ผู้ทรงพระคุณอันใหญ่หลวงต่อศาสนาอิสลามและพสกนิกรมุสลิม ยิ่งความโศกเศร้าโศกสลดยิ่งต่อพสกนิกรมุสลิม และเพื่อให้การถวายอาลัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ สมพระเกียรติ จุฬาราชมนตรี จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติสำหรับประชาชนชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม ร่วมน้อมถวายอาลัย โดยให้อยู่ในอาการสำรวม และรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ที่พระองค์ทรงมีต่อพสกนิกรมุสลิม และการแต่งกายในช่วงไว้ทุกข์ ดังนี้

๑. ข้าราชการ ทั้งชายและหญิง ให้แต่งเครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบตามที่ราชการ กำหนด เว้นแต่จะได้มีการยกเว้นหรืออนุโลมเป็นอย่างอื่น
๒. ประชาชนทั่วไป ให้แต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายโทนสีสุภาพไม่ฉูดฉาด
๓. การเข้าถวายอาลัยพระบรมศพ ให้ผู้เข้าถวายอาลัยยืนตรงสงบนิ่ง หากจะก้มศีรษะคำนับ ก็สามารถกระทำได้ในกรอบลักษณะที่ไม่ถึงระดับรุกะ (การก้มศีรษะที่ลำตัวขนานกับพื้น) หรือในกรณีนั่ง ให้นั่งพับเพียบตัวตรงสงบนิ่ง
๔. อ่านคำถวายอาลัยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อศาสนาอิสลามและ พสกนิกรมุสลิมในเวลาก่อนละหมาดวันศุกร์
๕. นำเสนอคุตบะห์วันศุกร์เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ด้านศาสนาอิสลาม
๖. จัดกิจกรรม นิทรรศการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ด้านศาสนาอิสลาม
๗. เจริญรอยตามพระยุคลบาท สืบสานพระราชปณิธาน เพื่อให้นำมาซึ่งความสมบูรณ์พูนสุข และความเจริญรุ่งเรืองของราชอาณาจักรไทยสืบไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

(นายอรุณ บุญชม)

จุฬาราชมนตรี

สมัย เจริญช่าง

มัสยิดยุคใหม่ : นวัตกรรมการบริหารจัดการชะกาตท่ามกลางความท้าทาย

“ชะกาต” มิใช่เพียงการบริจาคตามความสมัครใจ แต่คือเสาหลักแห่งอิสลาม และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ และสังคม ในชุมชนมุสลิม ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บทบาทของมัสยิดในฐานะศูนย์กลางชุมชนได้ถูกท้าทายให้ต้องพัฒนาและปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการบริหารจัดการชะกาตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มัสยิดยุคใหม่จึงจำเป็นต้องก้าวข้ามบทบาทดั้งเดิม สู่การเป็นสถาบันที่ขับเคลื่อนด้วย “นวัตกรรม” เพื่อให้ชะกาตสามารถทำหน้าที่เยียวยา แก้ไขปัญหาความยากจน และสร้างสวัสดิการที่ยั่งยืนให้แก่สังคมได้อย่างแท้จริง ท่ามกลางความท้าทายที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

ชะกาตมีความสำคัญในสองมิติหลัก ที่ไม่อาจแยกจากกันได้ ด้วยมิติต่าง ๆ ดังนี้

1. มิติทางจิตวิญญาณ การจ่ายชะกาตคือ การแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ เป็นการขัดเกลาจิตใจของผู้ให้ให้บริสุทธิ์จากความตระหนี่ถี่เหนียว และความยึดติดในทรัพย์สิน ขณะเดียวกัน ก็เป็นการขอบคุณต่อพระองค์สำหรับสิริ (ปัจจัยยังชีพ) ที่ทรงประทานให้ เป็นการยืนยันว่า ทรัพย์สินสมบัติทั้งหมด แท้จริงแล้วเป็นของพระองค์ และมนุษย์เป็นเพียงผู้ได้รับความไว้วางใจให้ดูแลและจัดสรรตามพระประสงค์ของพระองค์

2. มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ ชะกาตเป็นกลไกการกระจายความมั่งคั่งที่พระเจ้ากำหนดขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่ผู้ที่อ่อนแอและขัดสนในสังคม โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดสรรให้แก่บุคคล 8 จำพวก (อัศนาฟ) ตามที่ระบุไว้ในอัลกุรอาน ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่คนยากจน คนขัดสน จนถึงผู้ที่ทำงานในหนทางของอัลลอฮ์ และผู้ที่ติดหนี้สินล้นพ้นตัว ระบบชะกาตจึงเป็นเครื่องมือในการสร้างสังคมแห่งความเมตตาเอื้ออาทรและความเป็นธรรม

ในอดีต มัสยิดทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางหลักในการรวบรวมและแจกจ่ายชะกาตอย่างเรียบง่าย แต่ในยุคปัจจุบัน มัสยิดต้องเผชิญกับโครงสร้างสังคมที่ซับซ้อน และความคาดหวังที่สูงขึ้นในด้านความโปร่งใสและประสิทธิภาพ “มัสยิดยุคใหม่” จึงต้องนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ ดังนี้

- การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล: การพัฒนาแพลตฟอร์ม “ชะกาตออนไลน์” ช่วยให้ผู้จ่ายชะกาตสามารถคำนวณและชำระชะกาตได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันบนมือถือ แพลตฟอร์มเหล่านี้มักมาพร้อมกับระบบการออกใบเสร็จอัตโนมัติ และการรายงานผลแบบเรียลไทม์ ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้จ่ายชะกาตได้อย่างมาก
- ระบบฐานข้อมูลอัจฉริยะ: การสร้างฐานข้อมูลของผู้มีสิทธิรับชะกาต (มุสตะฮิก) และผู้จ่ายชะกาต (มุซกิก) ที่เป็นระบบและทันสมัย เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ระบบนี้ช่วยให้คณะกรรมการสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ระบุกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน และวางแผนการจัดสรรชะกาตได้อย่างแม่นยำ ลดปัญหาการให้ความช่วยเหลือซ้ำซ้อน และทำให้แน่ใจว่าชะกาตถูกส่งตรงถึงผู้ที่เดือดร้อนจริง
- การสื่อสารเชิงรุกและความโปร่งใส: มัสยิดยุคใหม่ใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, LINE หรือเว็บไซต์ของมัสยิดในการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมกับสัปบุรุษ มีการเผยแพร่รายงานการรับ-จ่ายชะกาตอย่างสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นถึงที่มาที่ไปของ

เงินทุกบาททุกสตางค์รวมถึงนำเสนอเรื่องราวความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากเงินชะกาต เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และต่อยอดไปถึงผลกระทบเชิงบวกที่เกิดขึ้นจริง

ความสำเร็จของการบริหารจัดการชะกาต ขึ้นอยู่กับความเป็นมืออาชีพและความทุ่มเทของคณะกรรมการ ซึ่งมีภารกิจที่ซับซ้อน กว่าเพียงการเป็นผู้รับและผู้ส่งต่อ แต่ต้องทำหน้าที่เป็น “ผู้จัดการกองทุนเพื่อสังคม” โดยมีภารกิจสำคัญดังนี้

- การสำรวจและคัดกรองผู้มีสิทธิ: ดำเนินการสำรวจและตรวจสอบข้อมูลของผู้ยื่นขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อให้แน่ใจว่า เป็นผู้มีสิทธิรับชะกาตตามหลักเกณฑ์ของศาสนา
- การวางแผนและพัฒนาโครงการ: ออกแบบโครงการช่วยเหลือที่ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นโครงการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า เช่น การแจกถุงยังชีพ หรือโครงการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น ทุนการศึกษา การฝึกอาชีพ หรือการสนับสนุนเงินทุนเพื่อประกอบธุรกิจขนาดเล็ก

- การบริหารการเงินและการบัญชี: จัดทำระบบบัญชีที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยแยกบัญชีชะกาตออกจากเงินบริจาคส่วนอื่น ๆ ของมัสยิดอย่างชัดเจน และจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีโดยผู้ตรวจสอบภายนอกเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

- การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ: ประสานงานกับมัสยิดอื่น ๆ องค์กรการกุศล และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อบูรณาการความช่วยเหลือและขยายผลกระทบในวงกว้าง หลีกเลี่ยงการทำงานที่ซ้ำซ้อนและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เมื่อมัสยิดบริหารจัดการชะกาตอย่างมีระบบและวิสัยทัศน์กองทุนชะกาตจะกลายเป็นเครื่องจักรสำคัญในการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนในทุกมิติ

- การบรรเทาความยากจน: ให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัยสี่แก่ครอบครัวที่ยากจน ทั้งในรูปแบบของเงินสด สิ่งของอุปโภคบริโภค และการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย

- การส่งเสริมการศึกษา: จัดสรรทุนการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา เพื่อให้เยาวชนที่ขาดแคลนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืนที่สุด

- การดูแลสุขภาพ: จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่ขัดสน หรือร่วมมือกับสถานพยาบาลในการให้บริการตรวจสุขภาพแก่คนในชุมชน

- การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ: เปลี่ยนผู้รับชะกาตให้กลายเป็นผู้จ่ายชะกาตในอนาคต ผ่านโครงการส่งเสริมอาชีพ จัดอบรมทักษะที่ตลาดต้องการและให้เงินทุนเริ่มต้นสำหรับการประกอบอาชีพอิสระเพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถยืนหยัดได้ด้วยตนเองและหลุดพ้นจากวงจรความยากจนอย่างถาวร

แม้ว่านวัตกรรมจะเปิดโอกาสใหม่ ๆ มากมาย แต่ผู้บริหารมัสยิด ยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการในการบริหารจัดการชะกาต ประกอบด้วย:

- การสร้างความไว้วางใจ: ความท้าทายที่ใหญ่ที่สุดคือ การเอาชนะความเคลงเคลงใจของสาธารณชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินบริจาค ซึ่งจำเป็นต้องพิสูจน์ด้วยความโปร่งใสที่ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

- การขาดบุคลากรที่มีทักษะ: การบริหารจัดการชะกาตในยุคใหม่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งในด้านการบริหารการเงิน การวางแผนโครงการ การตลาด และเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมัสยิดหลายแห่งยังคงขาดแคลนบุคลากรเหล่านี้

- การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ: การเปลี่ยนมุมมองของชุมชนจากการให้ชะกาตเพื่อ “บรรเทาทุกข์เฉพาะหน้า” ไปสู่การสนับสนุน “โครงการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ต้องใช้เวลาและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกคนเห็นภาพเป้าหมายระยะยาวร่วมกัน

- การเข้าถึงผู้ขัดสนที่แท้จริง: ในสังคมเมืองที่ซับซ้อน การเข้าถึงและระบุตัวตนผู้ที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างแท้จริงแต่ไม่แสดงตัว (ผู้ตีที่ขัดสน) เป็นเรื่องที่ท้าทายและต้องใช้วิธีการที่ละเอียดอ่อน

สรุปได้ว่า มัสยิดยุคใหม่มีศักยภาพที่จะเป็นมากกว่าศาสนสถาน แต่สามารถเป็นสถาบันพัฒนาสังคมที่ทรงพลังได้ หากมีการนำนวัตกรรม และหลักการบริหารจัดการที่ตีมาประยุกต์ใช้กับระบบชะกาต การเปลี่ยนผ่านจากรูปแบบการจัดการแบบดั้งเดิม สู่ระบบที่มีความเป็นมืออาชีพ โปร่งใส และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล จะไม่เพียงแต่เพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยเหลือผู้คน แต่ยังเป็นการฟื้นฟูความไว้วางใจ และสร้างการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน นี่คือการกิจและโอกาสสำคัญของผู้นำมัสยิดและสัปบุรุษทุกคน ในการร่วมกันยกระดับการบริหารจัดการชะกาตให้สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือแห่งความเมตตา และความยุติธรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างสังคมมุสลิมที่เข้มแข็งและมั่นคงจากรากฐานอย่างแท้จริง

วโรจน์ บุญมาเลิศ

“ไอละฮ์” เบนที่ถูกสาปเป็นลิง

พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงตรัสในซูเราะฮ์ อัลบะเกาะเราะฮ์ อายะฮ์ที่ 65 ความว่า “และแน่นอน พวกเจ้ารู้กันแล้ว ถึงบรรดาผู้ที่อยู่ในหมู่พวกเจ้าที่ละเมิดคำสั่งในวันสะบาโต (วันเสาร์) ดังนั้นเราได้กล่าวแก่พวกเขาว่า พวกเจ้าจงเป็นลิงที่ถูกขับไล่ให้ห่างไกล” ในซูเราะฮ์ อัลอะรอฟ อายะฮ์ที่ 166 ความว่า “ครั้นเมื่อพวกเขาละเมิดสิ่งที่ถูกห้ามสำหรับพวกเขา เราจึงประกาศิตแก่พวกเขาว่า พวกเจ้าจงเป็นลิงที่ถูกขับไล่ให้ห่างไกล” และในซูเราะฮ์อัลมาอิดะฮ์ อายะฮ์ที่ 60 ความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าจะไม่ฉันบอกแก่พวกเจ้าหรือไม่ ถึงการตอบแทนที่เลวร้ายยิ่ง ณ ที่อัลลอฮ์ ซุบฮา คือผู้ที่อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงสาปแช่ง และโกรธกริ้วเขา และให้บางคนจากพวกเขาเป็นลิง เป็นสุกร และเป็นผู้สัการะกราบไหว้ชัยฏอน (ซาตาน) เหล่านั้นคือกลุ่มชนที่อยู่ในสถานะอันเลวร้ายยิ่ง และหลงไปจากทางอันเที่ยงตรง”

อัลกุรอานมิใช่เป็นเพียงคำภีร์ตามความเข้าใจของบุคคลทั่วไป หากแต่เป็นคำภีร์ที่ผนวกไว้ด้วยศาสตร์ต่างๆที่เป็นหลักพื้นฐานของการดำรงชีวิตมนุษย์ นอกเหนือจากหลักศรัทธาแล้ว พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ยังทรงดำรัสถึงเรื่องราวของหมู่ชนในอดีต เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่ประชาชาติยุคหลัง หนึ่งในหลายๆเรื่องซึ่งพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงให้เป็นอุทาหรณ์แก่ชนรุ่นหลัง คือเรื่องราวของวงศ์วานบิโนิสรออิล จะสังเกตได้ว่าอัลกุรอานนำเรื่องราวของวงศ์วานอิสรออิลมาให้ชนรุ่นหลังรับรู้เพื่อเป็นอุทาหรณ์มากมาย หนึ่งในบรรดาเรื่องราวของพวกเขาคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชาวเมืองไอละฮ์ (Ayla) ที่เป็นหนึ่งในบรรดางศ์วานบิโนิสรออิลในยุคของท่านนบีดาอูด พวกเขาหนีกันข้ามฝั่งทะเลสาบซีเรีย (Sea of Galilee) ปัจจุบันคือทะเลสาบ พวกเขาล่าสัตว์และค้าขายของอัลลอฮ์ ซุบฮา ที่มิให้จับปลาในวันเสาร์ (สะบาโต) ทั้งนี้เพื่อให้พวกเขาพักผ่อนและใช้เวลาเพื่อการประกอบศาสนกิจอย่างเคร่งครัด รายละเอียดเชิงลึกจากบรรดานักวิชาการระบุว่า ลักษณะการล่าสัตว์ของชาวไอละฮ์ มิใช่การละเมิดคำสั่งห้ามโดยตรง แต่เป็นการใช้อุปายเล่ห์เหลี่ยมเพื่อหลบเลี่ยงคำสั่งห้ามของพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา บริบทของวันสะบาโตคือ พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงห้ามล่าสัตว์ในวันเสาร์ แล้วพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ก็ทรงทดสอบพวกเขาด้วยการให้ปลาจำนวนมากปรากฏขึ้นในวันเสาร์ขณะที่วันอื่นๆปลาแทบไม่ปรากฏให้เห็น คำอธิบายในคัมภีร์อิบญะซีร์ และอัชเชากานี ระบุว่าชาวไอละฮ์จากวงศ์วานบิโนิสรออิลได้วางอวนและตาข่ายในวันศุกร์ก่อนวันต้องห้ามจับสัตว์ตามคำสั่งของพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา เพื่อให้ปลาจำนวนมากเข้ามาติดตาข่ายในวันเสาร์ซึ่งเป็นวันที่พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงห้ามแล้วพวกเขาก็มาถูอวนและตาข่ายในวันอาทิตย์ที่พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงอนุญาต นี่คือเล่ห์เหลี่ยมกลอุบายของชาวไอละฮ์จากบิโนิสรออิลเพื่อหลีกเลี่ยงคำสั่งห้ามของพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา

ในการละเมิดคำสั่งห้ามของพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทำให้ชาวไอละฮ์แตกเป็นสามกลุ่มคือ 1. กลุ่มผู้ฝ่าฝืนที่ใช้อุปายวางอวนดักปลาในวันศุกร์แล้วถูอวนในวันอาทิตย์ 2. กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการฝ่าฝืนและทำการขัดขวางการกระทำดังกล่าว 3. กลุ่มที่เงียบเฉยไม่ทำการฝ่าฝืนแต่ก็ไม่ขัดขวางใดๆจากการละเมิดคำสั่งห้ามของพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา จึงลงโทษกลุ่มผู้ละเมิดคำสั่งห้ามรวมทั้งบรรดาผู้ที่นิ่งเฉยโดยสาปให้พวกเขาเป็นลิง ผู้ที่นิ่งเฉยและไม่ห้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนถูกลงโทษเพราะละเลยหน้าที่ในฐานะผู้ศรัทธา ท่านอบูบักร อัศศิดดีกเคยกเล่าแก่บรรดาชาวเมืองเมื่อครั้งที่ท่านได้รับตำแหน่งผู้ปกครองว่า พวกท่านอ่านอัลกุรอานที่มีความว่า “ผู้ศรัทธาทั้งหลายจำเป็นแก่พวกเจ้าที่ต้องป้องกันตนเอง ผู้หลงผิดย่อมไม่เป็นภัยแก่พวกเจ้าแต่อย่างใด ในเมื่อพวกเจ้าอยู่บนทางนำ ยังอัลลอฮ์ ซุบฮา คือการกลับไปของพวกเจ้าทั้งหมด แล้วพระองค์ก็จะบอกแก่พวกเจ้าถึงสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำ” แต่ฉันได้ยินท่านนบี ค็อลลา กล่าววว่า “แท้จริงมนุษย์นั้นเมื่อพวกเขาพบเห็นผู้กระทำความผิดแต่ไม่ห้ามปรามหรือขัดขวางใดๆ พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ก็จะทรงนำการลงโทษมาสู่ทุกคน” ผู้ที่นิ่งเฉยได้รับการลงโทษมิใช่เพราะกระทำความผิดแต่เนื่องจากการละเลยหน้าที่ของผู้ศรัทธา สังคมมุสลิมจึงเป็นสังคมที่มีพันธปฏิบัติต่อกัน

อิบญะซีร์และอัลกุฎบี อธิบายว่า การเปลี่ยนสภาพเป็นลิงและสุกรนั้นเป็นการลงโทษทางกายภาพ นักวิชาการบางท่านระบุเพิ่มเติมว่าบรรดาผู้ที่ถูกเปลี่ยนสภาพนั้นมีชีวิตอยู่ไม่นานก็เสียชีวิต บางท่านกล่าวว่าพวกเขาตกอยู่ในสภาพเป็นลิงเพียงสามวันพวกเขาก็เสียชีวิตโดยไม่มีการสืบทอดเผ่าพันธุ์แต่อย่างใด

เรื่องราวนี้ยังถูกระบุในคำภีร์ไบเบิล จึงเป็นเหตุที่ทำให้นายชาลส์ ดาวิน นักธรรมชาติวิทยาชาวอังกฤษ นำเสนอทฤษฎี ในบทวิเคราะห์ของเขาตอนหนึ่งว่า มนุษย์นั้นวิวัฒนาการจากเผ่าพันธุ์ลิง ต่อมาเมื่อมีกระแสคัดค้านอย่างรุนแรงจากบรรดานักวิชาการ เขาจึงอธิบายเพิ่มเติมว่าจุดประสงค์แท้จริงของเขาที่ต้องการอธิบายว่ามนุษย์กับลิงมีบรรพบุรุษร่วมกัน ซึ่งคำอธิบายนี้ก็ยังไม่หลุดพ้นจากความเข้าใจที่มีอยู่เดิม

อิสลามหักล้างทฤษฎีดังกล่าวอย่างสิ้นเชิงจากชะฮีดะฮ์ของท่านนบี ค็อลลา ปรากฏในบันทึกของท่านอิหม่ามบุคอรีและมุสลิม จากรายงานของท่านอิบนุญะอฺอูด ความว่า “ท่านนบี ค็อลลา ถูกถามถึงลิง และสุกรว่า พวกมันคือเชื้อสายของผู้ที่ถูกแปลงร่างหรือไม่? ท่านนบี ค็อลลา ตอบว่า” แท้จริงอัลลอฮ์ ซุบฮา ไม่ทรงทำลายหมู่ชนใดแล้วให้หมู่ชนนั้นมีลูกหลานสืบเผ่าพันธุ์ แท้จริงลิงและสุกรเป็นเผ่าพันธุ์ที่มีอยู่แต่เดิมก่อนหน้าแล้ว” คำตอบของท่านนบี ค็อลลา ระบุชัดเจนว่ามนุษย์และลิงต่างเป็นเผ่าพันธุ์ที่ไม่มีความสัมพันธ์ใดๆต่อกัน การที่พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงสาปชาวไอละฮ์เป็นลิงก็เพียงเพื่อเป็นการลงโทษ ท่านเองเคยกับการที่พระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา ทรงสาปชนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นสุกรก็เป็นการลงโทษที่พวกเขาฝ่าฝืนคำสั่งห้ามบริโภคอาหารบางประเภท แล้วพวกเขาก็มีชีวิตอยู่ได้เพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ และจบชีวิตลงโดยไม่มีการสืบพันธุ์

ข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องนี้ คือ การใช้เล่ห์กลเพื่อหลีกเลี่ยงคำสั่งห้ามต่างๆทางบัญญัติศาสนา ถือเป็นการฝ่าฝืนที่ต้องได้รับการลงโทษ ท่านเองเคยกับการบิดเบือนคำสั่งของพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องและเพื่อเป็นทางออกให้ตนเองทำการฝ่าฝืน สังคมมนุษย์คือสังคมที่ต้องพึ่งพาต่อกัน สนับสนุนการทำความดี ห้ามปรามกันในความผิดที่พบเห็น การละเมิดบทบัญญัติแม้จะเป็นเพียงเล็กน้อยแต่ทำให้เกิดผลที่ร้ายแรง การลงโทษคือการเตือนให้มนุษย์ยำเกรงต่อพระองค์อัลลอฮ์ ซุบฮา และไม่ทำให้ศาสนาเป็นเรื่องล้อเล่น

นายแพทย์ชาติชาย
วงศ์อาร์

โรค พิษสุนัขบ้า

สวัสดีครับสาระความรู้เกี่ยวกับการแพทย์ในวารสารมุสลิมบางกอก เล่มนี้ผมจะขอพูดถึง “พิษสุนัขบ้า (Rabies)” ที่ถูกประกาศ โรคระบาดที่ปทุมธานี เมื่อเร็ว ๆ นี้ครับ

โรคพิษสุนัขบ้าคืออะไร

โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำเป็นโรคติดเชื้อในระบบประสาทจากสัตว์สู่คน มีอันตรายร้ายแรงถึงชีวิต ผู้ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าจะเสียชีวิตเกือบทุกราย เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มียาที่ใช้ในการรักษา แต่ทั้งนี้โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้โดยการฉีดวัคซีน

คนติดโรคพิษสุนัขบ้าจากสัตว์ชนิดใดบ้าง

โรคพิษสุนัขบ้าพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหลายชนิด เช่น แมว ค่างคาว วัว ลิง ชะนี กระรอก กระต่าย รวมถึงหนู เป็นต้น แต่พบว่าสุนัขและแมวเป็นสัตว์ที่นำโรคพิษสุนัขบ้ามาสู่คนได้บ่อยที่สุด โรคพิษสุนัขบ้าติดต่อโดยการสัมผัสกับน้ำลายจากการถูกกัดข่วนหรือเลียบริเวณที่มีบาดแผลรอยถลอกหรือรอยขีดข่วนบาดแผล หรือถูกเลียบริเวณเยื่อตา หรือปาก เป็นต้น นอกจากนี้ การชำแหละซากสัตว์หรือรับประทานผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าก็สามารถติดโรคได้

อาการของโรคพิษสุนัขบ้าในคนเป็นอย่างไร

หลังได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าผู้ป่วยจะแสดงอาการป่วยโดยเฉลี่ยประมาณ 3 สัปดาห์ ถึง 3 เดือน ในบางรายอาจใช้เวลานานหลายปีกว่าจะมีอาการก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นกับตำแหน่งที่ถูกกัด ขนาด จำนวนและความลึกของบาดแผลรวมถึงภูมิคุ้มกันของคนที่ถูกสัตว์กัด อาการของโรคพิษสุนัขบ้าแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะเริ่มต้น ผู้ป่วยมีอาการที่ไม่เฉพาะเจาะจง เช่น ไข้ เจ็บคอ ปวดศีรษะ เบื่ออาหาร ปวดเมื่อยตามตัว หนาวสั่น คลื่นไส้ อาเจียน กระวนกระวายนอนไม่หลับ ในบางรายอาจมีอาการเจ็บ เสียวแปลบคล้ายเข็มทิ่ม หรือคันอย่างมากบริเวณที่ถูกกัด ซึ่งเป็นลักษณะที่จำเพาะของโรคระยะนี้มีเวลาประมาณ 2-10 วัน
2. ระยะที่มีอาการทางสมอง ผู้ป่วยมีอาการสับสน วุ่นวาย กระสับกระส่าย อยู่ไม่นิ่ง กลืนลำบาก รวมถึงกลัวน้ำ อาการจะมากขึ้นหากมีเสียงดัง หรือถูกสัมผัสเนื้อตัว จากนั้นผู้ป่วยอาจมีอาการชักและเป็นอัมพาต ระยะนี้มีอาการประมาณ 2-7 วัน
3. ระยะท้าย ผู้ป่วยอาจมีภาวะหายใจล้มเหลว หัวใจหยุดเต้น โคม่า และเสียชีวิตในเวลาอันสั้น

ควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อถูกสัตว์กัด

1. รีบล้างแผลให้เร็วที่สุดด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง นานอย่างน้อย 15 นาที ล้างทุกแผลและล้างให้ลึกถึงก้นแผล แล้วเช็ดแผลให้แห้ง ใส่ยาฆ่าเชื้อบริเวณแผล เช่น ยาโพวิโดนไอโอดีน เป็นต้น
2. จดจำลักษณะและสังเกตอาการสัตว์ที่กัด รวมทั้งสืบหาเจ้าของ เพื่อสอบถามประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าและสังเกตอาการสัตว์ที่กัดเป็นเวลา 10 วัน ถ้าสหายที่ไม่ใช่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า แต่ถ้าสุนัขตายให้นำซากมาตรวจ
3. ไปพบแพทย์ทันทีพร้อมนำสมุดวัคซีนหรือประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและบาดทะยักไปด้วย เพื่อรับการป้องกันรักษาที่ถูกต้อง ถ้ามีความเสี่ยงต่อโรคพิษสุนัขบ้า เช่น ถูกกัดหรือข่วน แพทย์จะพิจารณาฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงวัคซีนป้องกันบาดทะยักและยาฆ่าเชื้อ นอกจากนี้ในกรณีที่มีโอกาสติดโรคพิษสุนัขบ้าสูง แพทย์อาจพิจารณาให้อิมมูโนโกลบูลินซึ่งมีภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้าไปด้วย โดยวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจะฉีดประมาณ 3-5 ครั้ง เป็นวัคซีนมีความปลอดภัยสูงสามารถฉีดได้ทุกวัย รวมทั้งในเด็กและสตรีมีครรภ์ วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามีประสิทธิภาพสูงหากไปรับการฉีดตามแพทย์นัดทุกครั้ง

จะป้องกันพิษสุนัขบ้าได้อย่างไร

เนื่องจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่ไม่มียาที่ใช้ในการรักษา และถ้าติดเชื้อจะเสียชีวิตเกือบทุกราย ดังนั้นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยมีแนวทางในการป้องกันดังนี้

1. ควบคุมไม่ให้เป็นโรคพิษสุนัขบ้า

- พาสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าตามกำหนด และฉีดซ้ำทุกปี
- ไม่ปล่อยสัตว์เลี้ยงไปในที่สาธารณะ ทุกครั้งที่จะนำสุนัขออกนอกบ้านควรอยู่ในสายจูง
- ไม่นำสัตว์ป่ามาเลี้ยง

2. หลีกเลี้ยงไม่ให้ถูกสัตว์กัด โดยไม่เหยหยหรือรังแกให้สัตว์โมโห รวมทั้งไม่ยุ่งหรือเข้าใกล้สัตว์ที่ไม่รู้จักหรือไม่มีเจ้าของ

3. ถ้าถูกสัตว์กัดแล้ว ควรปฏิบัติตามคำแนะนำข้างต้น

4. พิจารณาการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันล่วงหน้าในผู้ที่มีความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการอาชีพที่มีความเสี่ยงในการสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า ได้แก่ สัตวแพทย์ ผู้ที่มีอาชีพเลี้ยงและขายสัตว์ เป็นต้น ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ทางไกลที่มีการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งอาจทำให้การเข้าถึงวัคซีน การตรวจทางน้ำเหลือง รวมถึงการมารับวัคซีนกระตุ้นตามนัดทำได้ยากลำบาก หรืออาศัยอยู่บนพื้นที่ที่มีแหล่งรังของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ป่า รวมถึงเด็กที่เลี้ยงสุนัขและแมว เป็นต้น ควรปรึกษาแพทย์เพื่อรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันล่วงหน้า และเมื่อถูกสัตว์กัดจะต้องฉีดวัคซีนกระตุ้นซ้ำอีก 1-2 ครั้ง

ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายเป็น “พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า” เพื่อกวาดล้างโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยให้ได้ในปี 2563 ตามข้อตกลงขององค์การอนามัยโลก (WHO) องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) และองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) หากปฏิบัติได้ตามนี้เชื่อว่าทุกคนน่าจะปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า สุดท้ายนี้ผมขอพี่น้องมุสลิมทุกท่าน มีสุขภาพที่ดีนะครับ และขอขอบคุณข้อมูลดี ๆ จากโรงพยาบาลศิริราชปิยมหาราชการุณย์ด้วยครับ

สกอ.กทม. จัดฝึกอบรมการเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน (นิกาค์) ตามวิถีอิสลาม

เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2568 ณ ห้องประชุมเล็ก สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร (สกอ.กทม.) ได้จัดฝึกอบรมการเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน (นิกาค์) ตามวิถีอิสลาม “เริ่มต้นด้วยรัก จบลงที่สวรรค์” โครงการเชิญชวนสู่การเป็นครอบครัวมุสลิม เริ่มด้วยการเปิดโครงการและบรรยายพิเศษ เรื่อง “อิสลามกับการดำเนินชีวิต” โดย อาจารย์สมัย เจริญช่าง ประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร เป็นประธานเปิดโครงการ อาจารย์กอเซ็ม มั่นคง บรรยายเรื่อง “คำสอนของนบีมุฮัมมัด (ศ็อลลา) กับการแต่งงาน (นิกาค์)”

ผศ.ดร.วิศรุต เลาะวิถี บรรยายเรื่อง “จิตวิทยาการครองรัก ครองเรือนบนพื้นฐานอิสลาม” ผศ.ดร.อับดุลเลาะ หนู่มสุข บรรยายเรื่อง “การใช้ชีวิตครอบครัวในอิสลาม และการแต่งงาน (นิกาค์) ชำนาญศาสนา” และนายแพทย์ชาติชาย วงศ์อารี บรรยายเรื่อง “อิสลามกับเพศสัมพันธ์ และการอบรมเลี้ยงดูบุตร” โดยมี ดร.นริศ อามีนเซ็ม เป็นผู้ดำเนินรายการ

การฝึกอบรมครั้งนี้ มีการทดสอบ Pretest ก่อนการฝึกอบรม และ Post test หลังการฝึกอบรมด้วย รวมทั้งมอบหนังสือ “เริ่มต้นด้วยรัก จบลงที่สวรรค์” และวุฒิบัตรของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร แก่ผู้ร่วมโครงการทุกคนอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ผู้สนใจที่ประสงค์จะเข้ารับการพัฒนา ก่อนก่อนการแต่งงาน (นิกาค์) โปรดสอบถามหรือติดต่อสำนักงาน สกอ.กทม. หรือ โทร. 02 949 4259 (ทุกวันในเวลาราชการ) เพื่อการจัดพัฒนาตามหลักสูตรในโอกาสที่เหมาะสมต่อไป

พศ.ดร.อับดุลลา: คุนบุส

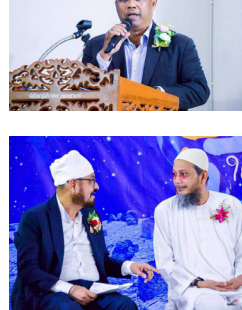
รู้เขารู้เราในมิติความตาย ศาสนาของเรา ศาสนาของเพื่อน

ในสังคมไทยที่มีประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคืออิสลาม คริสต์ พราหมณ์ฮินดู และซิกข์ ตามลำดับ ศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า ต่างใช้ชีวิตร่วมกันภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความผาสุกและร่มเย็น ในอดีตที่ผ่านมาศาสนิกชนแต่ละศาสนา ไม่มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศาสนิกชนเท่าไร โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับผู้รู้ หรือนักวิชาการของแต่ละศาสนา ความรู้เกี่ยวกับศาสนาของเพื่อน ถูกถ่ายทอดทางสื่อในวงจำกัด และถูกถ่ายทอดผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันซึ่งก็อยู่ในวงจำกัดเช่นเดียวกัน สังคมมุสลิมในอดีตมีความระมัดระวัง ในการให้มุสลิมเรียนรู้ศาสนาอื่น ผู้รู้หลายท่านมองว่าเป็นบาป บ้านมุสลิมบางบ้านไม่ยอมให้นำแบบเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาพุทธหรือศาสนาอื่นๆเข้ามาไว้ในบ้านด้วยซ้ำไป การระมัดระวังดังกล่าวย่อมมีเหตุมีผลที่เหมาะสมกับยุคสมัยที่ผ่านมา ปัจจุบันสังคมมุสลิมเปลี่ยนไปมาก คำว่า “พหุวัฒนธรรม” ที่ไม่ค่อยเคยได้ยินในอดีตถูกหยิบยกมาพูดผ่านเวทีและสื่อต่างๆอย่างแพร่หลาย พหุวัฒนธรรมในบริบทปัจจุบัน ได้รับการอธิบายว่า คือการอยู่ร่วมกันด้วยการเคารพและให้เกียรติในความต่าง การปฏิสัมพันธ์กับความต่าง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความต่าง ซึ่งทั้งหมดนี้ได้ขัดแย้งกับหลักคำสอนของอิสลามแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศาสนา ในลักษณะของการจัดเวทีเชิงวิชาการยังเกิดขึ้นน้อยมากโดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่มีความแตกต่างในหลักความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมคำสอน

ดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการจัดเวทีเสวนา 5 ศาสนา ในมิติความตาย ณ มัสยิดดารุลอับาดียะห์ สามวา 38 ถนนหทัยราษฎร์ แขวงสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2568 ตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึง 12.30 น.โดยฝ่ายส่งเสริม พหุวัฒนธรรมและศาสนสัมพันธ์ในคณะกรรมการอิสลาม กรุงเทพมหานคร ร่วมกับสถาบันวะสะฎียะห์เพื่อสันติภาพและการพัฒนา สำนักจุฬาราชมนตรี และมูลนิธิคนเห็นคน (สสส) การเสวนาครั้งนี้ได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจาก 5 ศาสนา ประกอบด้วย :

1. อาจารย์ประภาพร แก้วสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเผยแพร่วัฒนธรรม กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (ผู้แทนศาสนาพุทธ)

2. อาจารย์มูรีด ทิมะเสน (ผู้แทนศาสนาอิสลาม)
3. บาทหลวง ดร.ฉลองรัช ดวงรัตน์ สังฆราช (ผู้แทนศาสนาคริสต์)
4. ดร.กิตติพันธ์ ใจดี (ผู้แทนศาสนาซิกข์)
5. ดร.สุชาติ ปาเตีย (ผู้แทนศาสนาฮินดู)
6. อาจารย์มุฮัมหมัด เฟาซี แยนนา ผู้ดำเนินการเสวนา

การจัดเสวนามิวัดอุปประสงค์เพื่อเปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างศาสนาต่าง ๆ เกี่ยวกับความตาย และชีวิตหลังความตาย ซึ่งเป็นสภาวะที่มนุษย์ทุกคนต้องประสบ โดยแต่ละศาสนามีหลักความเชื่อ คำสอน ประเพณี และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การเสวนาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นให้เกิด :

1. ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อแนวคิดเรื่องความตายของแต่ละศาสนา
 2. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อสร้างสันติภาพและความเข้าใจระหว่างกัน
 3. การนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม
 4. เพื่อเผยแพร่หลักธรรมคำสอนอิสลาม เกี่ยวกับความตาย และชีวิตหลังความตาย แก่พี่น้องต่างศาสนา และแก่สาธารณชนทั่วไป
- เนื้อหาของการเสวนาสามารถสรุปได้ดังนี้ :

ความตายและชีวิตหลังความตาย

1. ศาสนาพุทธ

ความตาย เป็นสังขารชีวิต ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ ความตายเป็นเพียงการสิ้นสุดของขันธเดิม (ร่างกายและจิตใจ) และเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดใหม่ ชีวิตหลังความตายขึ้นอยู่กับกรรม การกระทำ(กาย วาจา ใจ) เป็นตัวกำหนดภพภูมิในชาติหน้า ผู้ทำกรรมดีจะไปเกิดในสุคติภูมิ (เช่นมนุษย์ หรือสวรรค์) ส่วนผู้ทำกรรมชั่วจะไปอบายภูมิ (นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน) จุดหมายสูงสุดของมนุษย์คือการพ้นจากวัฏสงสารเรียกว่านิพพาน ซึ่งเป็นการดับสนิทแห่งทุกข์ไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป

2. ศาสนาพราหมณ์ฮินดู

ความตายเป็นเพียงการเปลี่ยนสภาพของอาตมัน(วิญญาณ)จากร่างหนึ่งไปสู่อีกร่างหนึ่ง เชื่อในวัฏสงสารหรือการเวียนว่ายตายเกิด ผู้ที่ทำดีจะไปเกิดในภพภูมิที่ดี ส่วนผู้ที่ทำบาปจะตกนรกหรือเกิดในภพต่ำกว่า จุดหมายสูงสุดคือการหลุดพ้นจากวัฏสงสารเรียกว่า โมกษะ (Moksha) ซึ่งหมายถึงการรวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระพรหม

3. ศาสนาซิกข์

ความตายเป็นส่วนหนึ่งของวงจรชีวิต ไม่มีสิ่งใดเที่ยงแท้ เชื่อในการเวียนว่ายตายเกิดและกฎแห่งกรรม เช่นเดียวกับพราหมณ์-ฮินดู และพุทธ แต่อาจมีรายละเอียดบางอย่างที่แตกต่างกัน จุดหมายสูงสุดคือการหลุดพ้นจากการเกิดใหม่และได้รวมกับพระเจ้า (waheguru) ด้วยการภาวนา ความซื่อสัตย์และการทำความดี

4. ศาสนาคริสต์

ความตายเป็นการสิ้นสุดของชีวิตทางกาย แต่จิตวิญญาณยังคงอยู่ หลังจากตายมนุษย์ทุกคนจะถูกพิพากษาในวันพิพากษา (Judgment Day) ผู้ที่เชื่อในพระเจ้าและดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระเยซูจะได้รับชีวิตนิรันดร์ในสวรรค์ จุดหมายสูงสุดคือการอยู่ร่วมกับพระเจ้า ในสวรรค์ชั้นนิรันดร์

5. ศาสนาอิสลาม

อิสลามแบ่งช่วงชีวิตของมนุษย์ออกเป็น 4 ช่วงคือ :

1. ขณะอยู่ในครรภ์มารดา
2. ขณะมีชีวิตในโลกนี้
3. หลังจากตายถึงการฟื้นคืนชีพ และ
4. หลังจากฟื้นคืนชีพเพื่อรับการพิพากษา

ความตายคือการสิ้นสุดของชีวิตในโลกนี้ และเป็นการเริ่มต้นของชีวิตในโลกหน้า หลังความตายวิญญาณจะเข้าสู่ “บَرซัค” (โลกระหว่างความตายกับวันฟื้นคืนชีพ) ในวันฟื้นคืนชีพ (วันกิยามะฮ์) มนุษย์จะถูกปลุกให้ฟื้นขึ้นมาเพื่อรับการพิพากษาจากอัลลอฮ์ จุดหมายสูงสุดคือการได้เข้าสู่สวรรค์ และอยู่ใกล้ชิดอัลลอฮ์ชั่ววันนิรันดร์

จากการเปรียบเทียบจะพบว่า ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาพุทธ และศาสนาซิกข์ซึ่งมีแหล่งกำเนิดจากอินเดีย จะมีความเชื่อคล้ายคลึงกันในเรื่องความตาย และชีวิตหลังความตาย มีประเพณีจัดการศพเหมือนกันคือการเผาหรือฌาปนกิจ ส่วนศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม ซึ่งมีต้นกำเนิดเดียวกันจะมีความเชื่อคล้ายคลึงกัน และมีการจัดการศพที่เหมือนกันคือการฝัง ในส่วนของศาสนาอิสลามมีรายละเอียดที่ควรรู้ คือ อิสลามมีคำสอนให้ปฏิบัติต่อศพเสมือนศพมีชีวิต และจะต้องปฏิบัติต่อศพ ใน 4 ประการตามลำดับดังนี้ :

- 1- อาบน้ำศพให้สะอาดทั้งร่างกายอย่างทั่วถึง
- 2- ห่อศพด้วยผ้าสีขาวให้มิดชิด
- 3- ละหมาดขอพรให้ศพ
- 4- ฝังศพในหลุมลึกพอมั่นคงไว้ว่าสัตว์ร้ายไม่สามารถคุ้ยและกลืนไม่สามารถส่งออกมาได้

ทั้งสี่ประการจะต้องบริหารจัดการโดยไม่ชักช้า เพราะมีหลักศาสนาและเหตุผลทางสังคม เศรษฐกิจและสุขอนามัย ดังนี้ :

1. หลักคำสอนของอิสลาม

อิสลามสอนให้บริหารจัดการศพโดยไม่ชักช้า ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ กล่าวว่า:

“จงรีบจัดการศพให้เสร็จโดยเร็ว หากผู้ตายนั่นเป็นคนดี ก็จะได้พบกับความดีของเขาโดยเร็ว และหากไม่ใช่ ก็จะได้พ้นจากสิ่งที่อยู่เหนือไหล่ของพวกเจ้าโดยเร็ว”(บันทึกโดยอัล-บุคอรีและมุสลิม)

2. เกียรติและศักดิ์ศรีของผู้ตาย

อิสลามถือว่าผู้ตายยังคงมี “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” จึงไม่ควรถูกทิ้งไว้นานจนร่างกายเปลี่ยนสภาพ การรีบอาบน้ำศพ ห่อผ้า และฝัง เป็นการแสดงความเคารพสูงสุด

3. เพื่อลดความอับอายวาระของครอบครัว

ครอบครัวของผู้ตายจะได้รับการปลอบประโลมเร็วขึ้น การฝังศพเร็วช่วยให้จิตใจสงบ และยอมรับการจากลาด้วยความศรัทธาในกฎเกณฑ์ของอัลลอฮ์ได้ง่ายขึ้น

4. เหตุผลทางสุขอนามัย

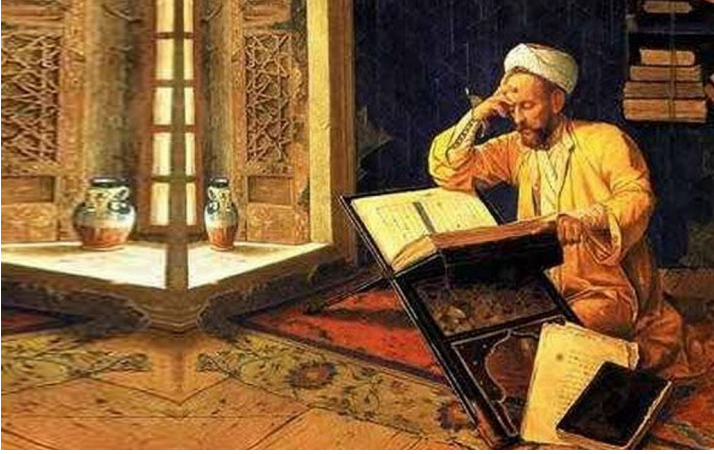
ร่างกายเมื่อสิ้นชีวิตจะเริ่มเน่าเปื่อยและอาจก่อให้เกิดกลิ่นหรือเชื้อโรค ยิ่งอยู่ในสภาพอากาศร้อน การเน่าจะเกิดเร็ว การฝังโดยเร็วจึงช่วยป้องกันโรคและรักษาความสะอาดของสิ่งแวดล้อม

5. เหตุผลทางเศรษฐกิจ

การบริหารจัดการศพในสี่ประการด้วยความเรียบง่ายและไม่ฟุ่มเฟือยช่วยลดค่าใช้จ่ายต่างๆซึ่งอาจเป็นภาระอันหนักอึ้งของครอบครัวและญาติพี่น้องของผู้ตาย

การเสวนาในครั้งนี้ได้ช่วยให้เรามองเห็นว่าแม้หนทางและพิธีกรรมของแต่ละศาสนาจะต่างกัน แต่ทุกศาสนาต่างสอนให้มนุษย์ทำความดี ดำรงชีวิตด้วยความเมตตา และเตรียมใจให้พร้อมสำหรับการเดินทางครั้งสุดท้ายในชีวิตดุนยานี้อย่างสงบและมีศักดิ์ศรี นับเป็นอีกหนึ่งก้าวสำคัญในการ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา และเป็นแรงบันดาลใจให้เราทุกคนดำเนินชีวิตอย่างมีสติ มีคุณธรรม และมีเป้าหมายที่แท้จริง

บทเรียนชีวิตช่วงสุดท้ายของอิหม่ามบุคอรี: หลักคิดสำหรับผู้อุทิศตนเพื่อศาสนา

ช่วงสุดท้ายของชีวิตอิหม่ามมุฮัมมัด บิน อิสมาอีล อัลบุคอรี ผู้รวบรวมหะดีษที่เชื่อถือได้มากที่สุดในอิสลาม เป็นบทพิสูจน์อันทรงพลังว่า การยึดมั่นในหลักการและ ศักดิ์ศรีของความรู้มีค่ายิ่งกว่าความสะดวกสบายในโลกนี้ ท่านอิหม่ามผู้ยิ่งใหญ่ได้สิ้นชีวิตด้วยอายุ 62 ปี ในหมู่บ้าน คอรังค์ใกล้กับเมือง “สะมาร์คันด์” ในคืนวันแรกของ เดือนเชาวาล ปี ฮ.ศ. 256 หลังจากถูกเนรเทศจากบ้านเกิด และเมืองต่าง ๆ ที่ท่านเคยสอนศาสนา

เมื่ออิหม่ามบุคอรีเดินทางมาถึงเมือง “นิซาปุร์” ในแคว้นคูราซาน ในปี ฮ.ศ. 250 ท่านได้ดึงดูดนักศึกษาหลายพันคน รวมถึงอิหม่ามมุสลิม บิน อัลฮัจญญ์ ผู้รวบรวมเศาะฮิห์มุสลิม แต่ความสำเร็จนี้กลับก่อให้เกิดความอิจฉาริษยาจากนักวิชาการในท้องถิ่น ที่เห็นนักศึกษาของตนหันไปหาอิหม่ามบุคอรี พวกเขาจึงแพร่ข่าวลือว่า ท่านมาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับศาสนา สถานการณ์นี้บังคับให้ท่านต้องออกจากนิซาปุร์และกลับไปยัง “บุคอโร” บ้านเกิดของท่าน

เมื่อกลับถึง “บุคอโร” ผู้ว่าการเมืองได้กดดันให้อิหม่ามบุคอรีสอนบุตรหลานของเขาเป็นการส่วนตัวเนื่องจากสถานะทางสังคมที่สูงของพวกเขา แต่ท่านอิหม่ามปฏิเสธอย่างหนักแน่นด้วยหลักการที่ชัดเจน ท่านตอบว่า “ท่านจะไม่ทำให้การเรียนรู้ต่ำต้อย ด้วยการนำเสนอตัวเองในราชสำนัก และหากผู้ว่าการมีความรักต่อความรู้อย่างแท้จริง ท่านควรให้บุตรหลานมาเป็นนักเรียนธรรมดา เพื่อเข้าร่วมชั้นเรียนของท่าน” ท่านยืนยันว่า จะไม่แบ่งแยกระหว่างชาวนากับเจ้านายในฐานะนักเรียน

ผู้ว่าการยังต้องการให้อิหม่ามบุคอรีท่องอ่านหนังสือเศาะฮิห์บุคอรีและตำราอัลอะบ์ในราชสำนักของเขา ท่านอิหม่ามตอบว่า ท่านจะไม่ทำให้การเรียนรู้ต่ำต้อยด้วยการไปตามราชสำนัก และจะไม่แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อเงินทองอันชั่วช้า ความเคร่งครัดนี้เกินกว่าที่กษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่จะทนได้ จึงสั่งให้เนรเทศท่าน

เรื่องราวที่แสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริตของท่าน ได้เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางโดยเรือ ขณะที่ท่านมีเหรียญทองคำ 1,000 เหรียญติดตัว มีนักเดินทางอีกคนหนึ่งคิดแผนการที่จะขโมยเหรียญทอง เขาตื่นขึ้นมากลางดึกโดยตะโกนว่า เขาทำเหรียญทองหาย และบรรยายถึงที่เหมือนกับของอิหม่ามบุคอรี เมื่อนักเดินทางคนนั้นมาถามอิหม่ามบุคอรี ท่านบอกว่า ท่านโยนเหรียญนั้น ซึ่งเป็นเงินออมตลอดชีวิตลงทะเล

เมื่อถูกซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำนี้ อิหม่ามบุคอรีกล่าวว่า “ท่านไม่รู้หรือว่า ข้าพเจ้าใช้ชีวิตทั้งหมดในการรวบรวมหะดีษของท่านนบี ศ็อลลา และโลกรู้จักข้าพเจ้าในฐานะผู้นำเชื่อถือ? และพวกเขาไว้วางใจข้าพเจ้าและรับหะดีษจากข้าพเจ้า? ท่านต้องการให้ข้าพเจ้าขายทั้งหมดนั้น เพื่อเงินหนึ่งพันดinarหรือ?”

หลังจากถูกเนรเทศจากบุคอโร อิหม่ามบุคอรีได้ไปตั้งถิ่นฐานที่หมู่บ้านคอรังค์ ซึ่งอยู่ชานเมืองสะมาร์คันด์ พร้อมกับญาติสนิทไม่กี่คน ท่านอิหม่ามเสียใจอย่างยิ่งกับการถูกเนรเทศออกจาก “บุคอโร” และในความเศร้าโศกอันแสนสาหัส ท่านมักจะร้องทูลว่า “โอ้อัลลอฮ์ของข้าพเจ้า แผ่นดินกลายเป็นที่คับแคบสำหรับข้าพเจ้า แม้จะมีความกว้างขวาง”

ในหมู่บ้านคอรังค์ อิหม่ามบุคอรีได้ขอคู่อำที่ทรงพลัง “โอ้อัลลอฮ์ แม้แผ่นดินจะกว้างใหญ่ แต่มันกำลังกลายเป็นที่แคบ และทำให้ข้าพเจ้าลำบากใจอย่างยิ่งขอพระองค์ทรงนำข้าพเจ้ากลับไปหาพระองค์เถิด” ในคืนวันแรกของเดือนเชาวาลปีฮ.ศ.256 อิหม่ามบุคอรีเจ็บป่วย และสิ้นชีวิตในหมู่บ้านคอรังค์ ท่านไม่ต้องการที่จะถูกผูกมัดกับدنยา แต่ปรารถนาที่จะอยู่กับพระเจ้าของท่าน

แหล่งข้อมูลหลายแห่งในสมัยของอิหม่ามบุคอรี ได้เล่าถึงความฝันหลังจากการสิ้นชีพของท่าน ในความฝันนั้น บรรดาเศาะฮาบะฮ์พบว่า “ท่านนบี คืออลา กำลังรออยู่” พวกเขาถามท่านนบีว่า “ท่านกำลังรอใคร?” ท่านนบีตอบว่า “ข้าพเจ้ากำลังรออิหม่ามบุคอรี” แม้ว่าอิหม่ามบุคอรีจะไม่เคยต่อสู้ในสนามรบใด ๆ ทางกายภาพ แต่ท่านก็เป็นทหารที่ต่อสู้ เพื่อรักษาชุมชนของท่านนบี คืออลา

ชีวิตช่วงสุดท้ายของอิหม่ามบุคอรี สอนบทเรียนสำคัญหลายประการแก่ผู้ติดตามเพื่อศาสนาในทุกยุคสมัย ประการแรกคือการยึดมั่นในหลักการ แม้ต้องเผชิญกับความยากลำบาก ท่านเลือกการเนรเทศมากกว่าการทำให้ความรู้และการศึกษาดำช้า แสดงให้เห็นว่า ศักดิ์ศรีของความรู้มีค่ามากกว่าความสะดวกสบายในโลกนี้

ประการที่สอง คือความเสมอภาคในการเผยแผ่ความรู้ อิหม่ามบุคอรียืนยันว่า จะไม่แบ่งแยกระหว่างชาวนากับเจ้านาย ในฐานะนักเรียน หลักการนี้สะท้อนให้เห็นว่า ความรู้ทางศาสนาเป็นของทุกคน ไม่ว่าจะมีความสามารถทางสังคมเป็นอย่างไร

ประการที่สาม คือความซื่อสัตย์สุจริตที่ไม่มีข้อดกมล เรื่องราวของเหรียญทอง 1,000 เหรียญแสดงให้เห็นว่า ท่านให้คุณค่ากับความน่าเชื่อถือในฐานะผู้บอกเล่าหะดีษมากกว่าทรัพย์สินทางโลก ท่านเข้าใจว่า ความไว้วางใจที่ผู้คนมีต่อท่านในการรายงานคำสอนของท่านนบี คืออลา มีค่ามากกว่าเงินทองใด ๆ

ประการที่สี่ คือการมุ่งมั่นสู่อาคิเราะห์มากกว่าดุนยา แม้ในช่วงเวลาที่ยากลำบากที่สุด อิหม่ามบุคอรีมิได้ยึดติดกับโลกนี้ ดูอาร์สุดท้ายของท่านแสดงให้เห็นถึงความปรารถนาที่จะกลับไปหาอัลลอฮ์ ซุบฮา มากกว่าการยึดติดกับความสบายในโลกนี้ ท่านไม่ต้องการถูกผูกมัดกับดุนยา แต่ปรารถนาอยู่กับพระเจ้าของท่าน

ประการที่ห้า คือความเรียบง่าย มิได้หมายถึงความง่ายตาย มักกล่าวกันว่า ความเรียบง่ายมา พร้อมกับการเรียนรู้เส้นทางอันเที่ยงตรงของอัลลอฮ์ ซุบฮา แต่นักวิชาการอิสลามเผชิญความท้าทายมากมาย อย่างไรก็ตาม พวกเขาเผชิญความท้าทายเหล่านั้น โดยยึดมั่นในความตั้งใจและความเชื่อของตน ไม่ว่าจะอุปสรรคใดจะขวางทางพวกเขาหรือไม่ว่า พวกเขาจะต้องไปที่ใดทั้งหมดนี้เกี่ยวกับความรักที่มีต่อศาสนา

ประการที่หก คือความเป็นอิสระและความกล้าหาญ ลักษณะเด่นของบุคลิกภาพของอิหม่ามบุคอรีคือ ความเป็นอิสระ ความตรงไปตรงมา และความกล้าหาญที่ไม่เกรงกลัว ท่านมีความเรียบง่ายและไม่ถือตัว แต่มีความเคารพตนเองสูง ท่านภาคภูมิใจในลักษณะความเป็นอิสระของตน ท่านเคยกล่าวว่า “ข้าพเจ้าไม่เคยคิดว่าตัวเองต่ำกว่าใครเลย นอกจากครูของข้าพเจ้า อะลี บิน อัลมะดะนี”

แม้อิหม่ามบุคอรีจะถูกปฏิเสธจากสังคมบ้านเกิดของท่านเอง แต่ท่านก็ได้หนีไหวจากเส้นทางของท่าน ผู้ช่วยเหลืออิสลามได้ประสบกับสิ่งนั้นและแ่กว่านั้นอีก ตั้งแต่การถูกเบียดเบียนไปจนถึงการทรมาน นักวิชาการอิสลามเผชิญความท้าทายมากมาย อย่างไรก็ตาม พวกเขาเผชิญความท้าทายเหล่านั้น โดยยึดมั่นในความตั้งใจและความเชื่อของตน

อิหม่ามบุคอรีปกป้องความรู้ที่พวกเราทุกคนเข้าด้วยกันในการรู้จักพระเจ้าผู้สร้างผ่านทางเราะซูล คืออัลลุลลอฮ์อะลัยฮิซซาลาม ท่านได้บันทึกหนังสือเศาะฮิห์บุคอรี ซึ่งถือเป็นหนังสือที่น่าเชื่อถือมากที่สุดหลังจากอัลกุรอาน จากหะดีษ 600,000 รายการ ท่านเขียนเพียง 7,275 รายการในเศาะฮิห์ หะดีษเหล่านี้ได้รับการทดสอบความถูกต้องอย่างเข้มงวด ก่อนที่จะถูกบรรจุไว้ในการรวบรวม จนไม่มีใครสามารถตั้งคำถามได้

ในแต่ละหะดีษที่ผ่านการประเมินอย่างเข้มงวด อิหม่ามบุคอรีจะอาบน้ำละหมาดและละหมาด 2 รอกอะฮ์อิสติคอเราะฮ์ หลังจากการเสร็จสิ้นในช่วง 16 ปี ท่านได้รับการอนุมัติจากผู้เชี่ยวชาญด้านหะดีษ ได้แก่ อิหม่าม อะหมัด บิน หันบัล อะลี บิน อัลมะดีนี และยะหฺยา บิน มะฮฺน

ช่วงสุดท้ายของชีวิตอิหม่ามบุคอรี เป็นเครื่องเตือนใจอันทรงพลังสำหรับผู้ติดตามเพื่อศาสนาในทุกยุคสมัยว่า ความสำเร็จที่แท้จริง มิได้วัดจากการยอมรับของโลก แต่วัดจากความซื่อสัตย์ต่อหลักการ ความยึดมั่นในความจริง และความมุ่งมั่นในการรับใช้อัลลอฮ์ ซุบฮา และศาสนาของพระองค์อย่างแท้จริง

ข้อมูลส่วนหนึ่งจากหนังสือ “บทเรียนจากอุละมาอ์ผู้ยิ่งใหญ่” โดย ผศ.ดร. วิศรุต เลาะวิถี***

ปฏินญาชลบุรี '68

อนุสนธิจากการที่คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จัดประชุมสมมนาอิหม่ามในกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28-29 ตุลาคม 2568 ณ โรงแรมตราถอกัน บีช รีสอร์ท ชลบุรี เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารมัสยิดสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน ได้กำหนด “ปฏินญาชลบุรี '68” เป็นปฏินญาว่าด้วยการพัฒนามัสยิดและประชาคมมุสลิมในกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

1. เราจะร่วมกันผลักดันให้มัสยิดเป็นศูนย์กลางของประชาคมอย่างแท้จริง มุ่งยกระดับบทบาทของอิหม่ามและมัสยิดให้เป็นมากกว่าศาสนสถาน แต่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ กิจกรรมทางสังคม และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชน
2. เราจะเสริมสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างมัสยิดและคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร (กอ.กทม.) เพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาประชาคมมุสลิมใน กทม. ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ
3. เราจะพัฒนาระบบบริหารจัดการมัสยิดให้มีธรรมาภิบาลและวิสัยทัศน์ โดยคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จะบริหารงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และวางแผนพัฒนามัสยิดในระยะยาวเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาคม
4. เราจะลงทุนในอนาคตของประชาคมผ่านการพัฒนาเด็กและเยาวชน จัดให้มีกิจกรรมและสนับสนุนการสอนศาสนา ที่ทันสมัยควบคู่ไปกับการส่งเสริมทักษะทางโลก เพื่อให้เยาวชนเติบโตอย่างมีคุณภาพและยึดมั่นในหลักการอิสลาม
5. เราจะส่งเสริมบทบาทและศักยภาพของสตรีมุสลิม เปิดพื้นที่ให้สตรีได้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาคมอย่างสร้างสรรค์และเต็มศักยภาพ
6. เราจะดูแลและให้เกียรติผู้สูงอายุในฐานะทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่า จัดตั้งระบบสวัสดิการเพื่อดูแลสุขภาพและความเป็นอยู่ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้แก่คนรุ่นหลัง
7. เราจะโอบอุ้มผู้เปราะบางและต้อนรับมุสลิมใหม่สู่ประชาคมอย่างอบอุ่น สร้างเครือข่ายให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส พร้อมทั้งจัดระบบพี่เลี้ยงดูแลให้ความรู้และคำปรึกษาแก่มุสลิมใหม่เพื่อการปรับตัวเข้าสู่สังคม
8. เราจะยกระดับมัสยิดสู่การเป็นศูนย์กลางสวัสดิการสังคมและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ริเริ่มการ โครงการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน และจัดตั้งกองทุนชะกาตประจำมัสยิดที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน
9. เราจะนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อการสื่อสารและการเข้าถึงองค์ความรู้ พัฒนาระบบการสื่อสารภายในประชาคมผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้การประกาศข่าวสาร การเรียนการสอน และการเผยแผ่ศาสนาเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง
10. เราจะมุ่งสร้างความเป็นปึกแผ่นและความรักสามัคคีในหมู่ประชาคมมุสลิม ยึดมั่นในหลักการแห่งอิสลาม เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างเอกภาพ ลดความขัดแย้ง และทำงานร่วมกันเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของส่วนรวมเป็นสำคัญ อินชาอัลลอฮ์

Chonburi Declaration ‘68

Approval from the Bangkok Metropolitan Islamic Committee Held an Imam Seminar in Bangkok On October 28-29, 2025, at the Dragon Beach Resort Chonburi Hotel, in order to develop the potential of mosque management for sustainable success, the “Chonburi Declaration of Sustainable Success has been established. ‘68” It is a declaration on the development of mosques and Muslim communities in Bangkok. as follows

1. Together, we will push for the mosque to be the center of the community. It aims to elevate the role of imams and mosques to be more than a place of worship, but a center of learning, social activities, and mutual assistance in the community.

2. We will strengthen the strong cooperation between the mosque and the Islamic Committee of Bangkok (ICOB) to formulate policies and drive the development of the Muslim community in Bangkok in the same direction in a unified manner.

3. We will develop a mosque management system with good governance and vision, and the Islamic Committee of the mosque will manage it with transparency. It is verifiable and plans the development of the mosque in the long term for the best benefit of the community.

4. We will invest in the future of our communities through the development of children and youth. Provide activities and support for modern religious teaching along with the promotion of secular skills. In order for young people to grow up with quality and adhere to Islamic principles.

5. We will promote the role and potential of Muslim women, provide space for women to participate in management and organize activities that benefit the community in a creative and full-fledged way.

6. We will take care of and honor the elderly as a valuable human resource, establish a welfare system to take care of their health and well-being, and encourage the transfer of experience and knowledge to future generations.

7. We will embrace the vulnerable and warmly welcome new Muslims into the congregation. Establish a network to provide assistance to the poor and disadvantaged, and organize a mentor system to provide knowledge and counseling to new Muslims for social adaptation.

8. We will elevate the mosque to become a center for social welfare and promote the community economy, initiate career promotion projects, develop community products, and establish an effective mosque zakat fund to address poverty in a sustainable way.

9. We will apply technology to communication and access to knowledge. Develop a communication system within the community through online channels to provide news announcements. Teaching and evangelism were fast and thorough.

10. We will aim to build solidarity and love among the Muslim community. Adherence to the principles of Islam To be the foundation for building unity. It is important to reduce conflicts and work together for the prosperity of the community.

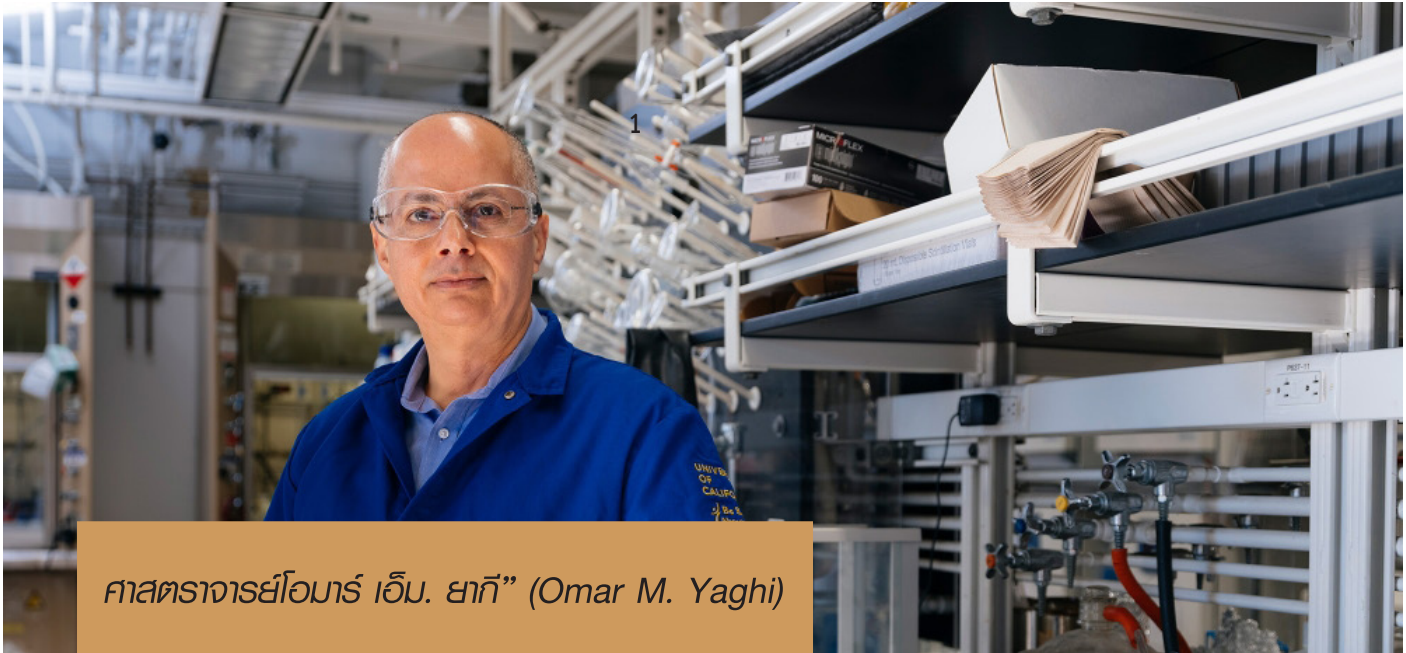
Insha Allah

وثيقة شولبوري 68

في أعقاب عقد اللجنة الإسلامية ببانكوك ندوة للأئمة في محافظة بانكوك، خلال الفترة من ٢٨ - ٢٩ أكتوبر ٢٠٢٥م، في فندق دراغون بيتش ريزورت بمحافظة شولبوري، بهدف تطوير قدرات إدارة المساجد نحو تحقيق النجاح المستدام، تم اعتماد " وثيقة شولبوري 68 " لتكون وثيقة وإعلاناً بشأن تطوير المساجد والمجتمع المسلم في بانكوك، وذلك على النحو الآتي:

1. سنعمل معاً على جعل المسجد مركزاً حقيقياً للمجتمع، من خلال الارتقاء بدور الإمام والمسجد ليكونا أكثر من مجرد مكان للعبادة، بل مركزاً للتعليم، والأنشطة الاجتماعية، والتكافل داخل المجتمع.
2. سنعزيز التعاون الوثيق بين المساجد واللجنة الإسلامية ببانكوك (กอ.กวม.) لوضع السياسات ودفع مسيرة تنمية المجتمع المسلم في بانكوك بما يحقق وحدة الاتجاه والهدف.
3. سنسعى لتطوير نظام إدارة المساجد ليقوم على مبادئ الحوكمة والرؤية المستقبلية، بحيث يدير مجلس إدارة المسجد أعماله بشفافية ويمكن مراقبته، ويضع خططاً طويلة المدى لتطوير المسجد بما يحقق المصلحة العليا للمجتمع.
4. سنستثمر في مستقبل المجتمع من خلال تنمية الأطفال والشباب، بتنظيم الأنشطة التعليمية الحديثة التي تجمع بين العلوم الشرعية والدنيوية، ليكون الشباب مؤهلين ومتمسكين بمبادئ الإسلام.
5. سندعم دور المرأة المسلمة بإتاحة الفرصة لها للمشاركة في إدارة وتنظيم الأنشطة المفيدة للمجتمع بشكل فعال و بناء وبكامل إمكاناتها.
6. سنولي اهتماماً خاصاً بكبار السن باعتبارهم ثروة بشرية ذات قيمة، عبر إنشاء نظام للرعاية الصحية والمعيشية لهم، وتشجيعهم على نقل خبراتهم ومعارفهم للأجيال اللاحقة.
7. سندعم الفئات الضعيفة ونحتضن المسلمين الجدد في المجتمع بحفاوة، من خلال إنشاء شبكات دعم للفقراء والمحتاجين، وتوفير نظام إشراف وتوجيه وتعليم للمسلمين الجدد ليساعدهم على الاندماج في المجتمع.
8. سنعمل على الارتقاء بالمساجد لتصبح مراكز للرعاية الاجتماعية والتنمية الاقتصادية عبر إطلاق مشاريع لتشجيع المهن وتطوير منتجات المجتمع، وإنشاء صناديق زكاة فعالة على مستوى المساجد لمعالجة مشكلة الفقر بشكل مستدام.
9. سنستخدم التكنولوجيا الحديثة لتطوير وسائل الاتصال والوصول إلى المعرفة، من خلال إنشاء أنظمة تواصل داخل المجتمع عبر المنصات الإلكترونية لتسريع نشر الأخبار والتعليم والدعوة الإسلامية على نطاق واسع.
10. سنسعى إلى تعزيز الوحدة والمحبة بين أفراد المجتمع المسلم والتمسك بمبادئ الإسلام لتكون أساساً في تحقيق الانسجام، وتقليل الخلافات، والعمل المشترك من أجل ازدهار المجتمع بأسرها

ศาสตราจารย์โอมาร์ เอ็ม. ยากี” (Omar M. Yaghi)

เสียงจากโลกอาหรับ: โอมาร์ ยากี ผู้พลิกโฉมวงการเคมีด้วย ‘MOFs’ คว่ำรางวัลโนเบล

Murad Umar Shukr

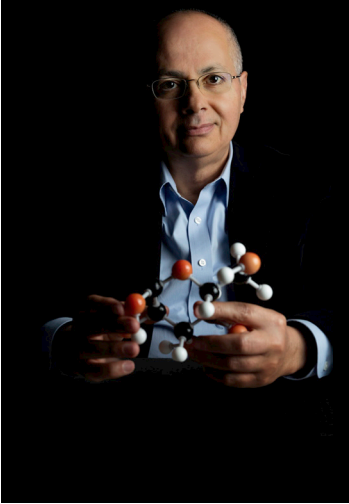
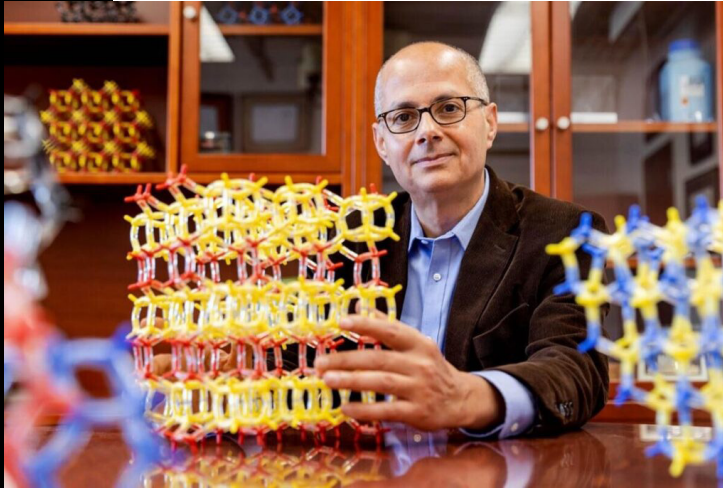
ณ กรุงสตอกโฮล์ม ในวาระแห่งการเฉลิมฉลองความสำเร็จสูงสุดทางปัญญาของมนุษยชาติ เสียงประกาศรางวัลโนเบลสาขาเคมี ประจำปี 2568 (2025) ได้ดังก้องไปทั่วโลก และชื่อที่ได้รับการจารึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์คือ “ศาสตราจารย์โอมาร์ เอ็ม. ยากี” (Omar M. Yaghi) นักเคมีผู้มีเชื้อสายปาเลสไตน์ ชัยชนะของเขาไม่เพียงแต่เป็นจุดสูงสุดในชีวิตของนักวิทยาศาสตร์ผู้ทุ่มเท แต่ยังเป็น “เสียง” อันทรงพลังจากโลกอาหรับ ที่ประกาศให้ประชาคมโลกได้ประจักษ์ถึงศักยภาพทางปัญญา และความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์อนาคตที่ดีกว่าสำหรับมวลมนุษยชาติ ผลงานที่น่าพาเขาเข้าสู่เกียรติยศนี้คือ การบุกเบิกและพัฒนาวัสดุศาสตร์แขนงใหม่ที่เรียกว่า “โครงข่ายโลหะ-อินทรีย์” (Metal-Organic Frameworks หรือ MOFs) ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็น “วัสดุแห่งอนาคต” ที่พร้อมจะปฏิวัติวงการพลังงานและสิ่งแวดล้อมไปตลอดกาล

จากผู้ลี้ภัยสู่ศาสตราจารย์ระดับโลก

เส้นทางของศาสตราจารย์ยากีคือ มหาเทพแห่งความมุ่งมั่นและความใฝ่รู้ เขาเกิดในครอบครัวผู้ลี้ภัยชาวปาเลสไตน์ในกรุงอัมมาน ประเทศจอร์แดน ในวัยเด็ก เขาเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ขาดแคลนทรัพยากร แต่เปี่ยมไปด้วยความรักในครอบครัว และการสนับสนุนให้เห็นคุณค่าของการศึกษา ความฝันที่จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ได้จุดประกายขึ้นในใจของเขาตั้งแต่วัยเยาว์ นำพาให้เขาเดินทางข้ามทวีปมายังสหรัฐอเมริกาเมื่ออายุเพียง 15 ปี เพื่อแสวงหาโอกาสทางการศึกษาที่ดีกว่า ด้วยความขยันหมั่นเพียรและความสามารถอันโดดเด่น เขาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาเคมี และไต่เต้าบนเส้นทางสายวิชาการจนกระทั่งดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ณ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันวิจัยชั้นนำของโลก เรื่องราวของเขาคือ บทพิสูจน์ที่จับต้องได้ว่า พรสวรรค์และปัญญานั้นไม่มีพรมแดนทางเชื้อชาติหรือภูมิศาสตร์ และความสำเร็จสามารถแบ่งปันได้แม้ในผืนดินที่ยากลำบากที่สุด

MOFs: การปฏิวัติวงการเคมีด้วย ‘เลโก้ระดับโมเลกุล’

หัวใจของผลงานที่ทำให้ ศ.ยากี ได้รับรางวัลโนเบลคือ การค้นพบและพัฒนาากลุ่มวัสดุสังเคราะห์ที่เรียกว่า MOFs หากจะอธิบายให้เห็นภาพ MOFs เปรียบเสมือน “ฟองน้ำระดับผลึก” หรือ “ตัวต่อเลโก้ระดับโมเลกุล” มันถูกสร้างขึ้นจากการนำไอออนของโลหะ (เปรียบเสมือน ‘ข้อต่อ’) มาเชื่อมต่อกันด้วยโมเลกุลสารอินทรีย์ (เปรียบเสมือน ‘แขนเชื่อม’) ก่อตัวขึ้นเป็นโครงสร้างสามมิติที่แข็งแรงและมีระเบียบแบบแผน แต่สิ่งที่ทำให้มันพิเศษสุดคือพื้นที่ว่างภายในโครงสร้างนั้น

ศ.ยาเกี ไม่เพียงค้นพบวัสดุนี้ แต่เขายังได้ให้กำเนิดศาสตร์แขนงใหม่ที่เรียกว่า “เคมีการถักทอ” (Reticular Chemistry) ซึ่งเป็นหลักการออกแบบและสังเคราะห์วัสดุเหล่านี้ได้อย่างแม่นยำตามต้องการ ด้วยศาสตร์นี้ นักวิทยาศาสตร์สามารถเลือกชนิดของโลหะและสารอินทรีย์เพื่อ “ถักทอ” โครงสร้าง MOFs ที่มีขนาดรูพรุน และคุณสมบัติทางเคมีที่แตกต่างกันไปได้นับล้านรูปแบบ ความมหัศจรรย์ของมันอยู่ที่พื้นผิวภายในอันมหาศาล เป็นที่ทราบกันดีว่า MOFs ในปริมาณเพียง 1 กรัม (เท่ากับคลิปปืนกระดาษ) เมื่อนำมาคลี่พื้นที่ผิวภายในออก จะมีความกว้างเทียบเท่ากับสนามฟุตบอลถึง 1.5 สนาม พื้นที่ผิวอันกว้างใหญ่นี้เองที่ทำให้ MOFs มีความสามารถในการ “ดักจับ” “กักเก็บ” และ “คัดแยก” โมเลกุลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไม่เคยมีวัสดุใดทำได้มาก่อน

โซลูชันสำหรับปัญหาใหญ่ของโลก

ความสำเร็จของ ศ.ยาเกี มิได้หยุดอยู่เพียงในห้องปฏิบัติการ วิสัยทัศน์ของเขาคือการนำ MOFs มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาสุดท้าทายที่โลกกำลังเผชิญอยู่:

- การต่อสู้กับภาวะโลกร้อน: หนึ่งในการใช้งานที่สำคัญที่สุดของ MOFs คือการดักจับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ด้วยการออกแบบโครงสร้างให้มีขนาดรูพรุนและคุณสมบัติทางเคมีที่เหมาะสม MOFs สามารถทำหน้าที่เหมือน “กับดักโมเลกุล” ที่เลือกจับเฉพาะ CO₂ จากก๊าซที่ปล่อย

ออกมาจากโรงไฟฟ้าหรือโรงงานอุตสาหกรรม หรือแม้กระทั่งดึง CO₂ ออกจากชั้นบรรยากาศโดยตรง เทคโนโลยีนี้ ถือเป็นความหวังสำคัญในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก และบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ: ผลงานที่สร้างชื่อเสียงและสะท้อนถึงรากเหง้าของเขามากที่สุด คือการพัฒนาอุปกรณ์ “เก็บเกี่ยวน้ำจากอากาศ” ศ. ยาเกี ได้ออกแบบ MOFs ชนิดพิเศษที่สามารถดูดซับไอน้ำจากอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ในสภาพแวดล้อมที่แห้งแล้งที่สุดอย่างทะเลทรายที่มีความชื้นต่ำ เมื่อได้รับพลังงานจากแสงอาทิตย์ อุปกรณ์นี้จะปล่อยน้ำที่กักเก็บไว้ออกมาในรูปของน้ำดื่มบริสุทธิ์ นวัตกรรมนี้มีศักยภาพที่จะมอบแหล่งน้ำที่ยั่งยืนให้แก่ชุมชนหลายร้อยล้านคนทั่วโลกที่กำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ขาดแคลนน้ำ

- การขับเคลื่อนพลังงานสะอาด: การเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดมีอุปสรรคสำคัญคือ การกักเก็บเชื้อเพลิงอย่างไฮโดรเจน ซึ่งเป็นก๊าซที่เบาและจัดเก็บได้ยาก MOFs ได้เข้ามาตอบโจทย์นี้โดยทำหน้าที่เป็น “ถังเก็บเชื้อเพลิงระดับโมเลกุล” ที่สามารถอัดก๊าซไฮโดรเจนเข้าไปในโครงสร้างที่มีรูพรุนได้อย่างหนาแน่นและปลอดภัย ทำให้การใช้งานรถยนต์พลังงานไฮโดรเจน และการขนส่งพลังงานสะอาดเป็นจริงได้ง่ายขึ้น

เกียรติภูมิที่ส่องสว่างกลับสู่โลกอาหรับ

รางวัลโนเบลของศาสตราจารย์โอมาร์ ยาเกี เป็นมากกว่าการยอมรับในความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ มันคือสัญลักษณ์แห่งความหวัง เป็นเครื่องยืนยันว่า โลกอาหรับยังคงเป็นแหล่งกำเนิดขององค์ความรู้และสติปัญญาที่สร้างคุณูปการต่อมวลมนุษยชาติ ดังเช่นที่เคยเป็นมาในยุคทองของอิสลาม ชัยชนะของเขาได้ทลายภาพลักษณ์จำเจที่มักผูกติดโลกอาหรับไว้กับความขัดแย้ง และนำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ที่เต็มไปด้วยนักคิด นักสร้างสรรค์ และผู้บุกเบิกทางวิทยาศาสตร์ สำหรับเยาวชนอาหรับรุ่นใหม่ เรื่องราว “จากดินสู่ดาว” ของเขาได้กลายเป็นแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่ที่สุด เป็นข้อพิสูจน์ว่า ด้วยความมุ่งมั่นและการศึกษา พวกเขาสามารถก้าวไปถึงจุดสูงสุดบนเวทีโลกได้ เสียงประกาศชื่อ “โอมาร์ เอ็ม. ยาเกี” ในวันนั้น จึงมิใช่เพียง “เสียงแห่งเกียรติยศ” ส่วนบุคคล แต่เป็นเสียงสะท้อนแห่งความภาคภูมิใจของชาวอาหรับทั้งมวล ที่ส่งผ่านนักเคมีผู้ถ่อมตนคนนี้ไปสู่ประชาคมโลก

ผลการพิจารณารับรองและแต่งตั้งคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(1) มัสยิดนุรุดดิน (บ้านเกาะคลอง 13) ทะเบียนเลขที่ 33 เขตหนองจอก ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2568 โดยมีนายอาหะหมัด ขามเทศทอง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายไพศาล เต็งหิรัญ นายกอเข็ม มั่นคง เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายปราโมช แสงไพจิตร	5. นายสมศักดิ์ มะตะเรส	9. นายวิทยา ลาวัง
2. นายอดุลย์ มุฮำหมัดยูโซ๊ะ	6. นายปราโมทย์ รื่นสุข	10. นายวีระศักดิ์ ชอเฮง
3. นายวินัย สุไลมาน	7. นายพินิจ มะตะเรส	11. นางอัมไพ เต็ดดวง
4. นายประดิษฐ์ มุฮำหมัดยูโซ๊ะ	8. นายสมใจ สลามเต๊ะ	12. นางณัฐมา ตวนกู

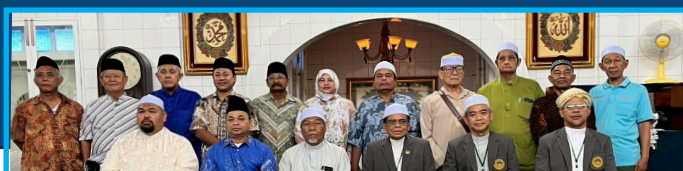
(2) มัสยิดดารุนนอิม ทะเบียนเลขที่ 5.5 เขตทุ่งครุ ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2568 โดยมีนายอาหะหมัด ขามเทศทอง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายวิศรุต เลาะวีกี นายพิสิษฐ์ อรุณพูลทรัพย์ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายพีระพงศ์ บุญมา	4. นายประสาน บินวาซิด	7. นายสุพจน์ แสงวิมาน
2. นายมาโนช สากลาวรี	5. นายสมชาย ฉิมกุล	8. นางกณทิรา เกียรติมงคล
3. นายบัญชา เผ่าเราะห์มาน	6. นายสำราญ ฉิมกุล	9. นางมานิดา เมฆลอย

(3) มัสยิดนุรุลอิสลาม (บ้านป่า) ทะเบียนเลขที่ 22 เขตสวนหลวง ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2568 โดยมีนายอาหะหมัด ขามเทศทอง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายกอเข็ม มั่นคง นายพิสิษฐ์ อรุณพูลทรัพย์ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายอาลี ริห์หมัด	5. นายสมนึก นาคนาวา	9. นายธนาคม เลาะมะ
2. นายสุลัยมาน เปือกผ่อง	6. นายสมเกียรติ ขำคม	10. นายทวีศักดิ์ ริตหมัด
3. นายอิซา ยะลาน	7. นายประสาน เต็มผล	11. นายสมชาติ นระฮิม
4. นายสมศักดิ์ ริตหมัด	8. นายสมศักดิ์ สากลาวรี	12. นายประสิทธิ์ นระฮิม

(4) มัสยิดยะวา ทะเบียนเลขที่ 4 เขตสาทร ได้มีการคัดเลือกบิหลันประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2568 โดยมีนายวิศรุต เลาะวีกี เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายพิสิษฐ์ อรุณพูลทรัพย์ นายนริศ อาหมินเซ็น เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ นายสิทธิพงษ์ เลาะหะหมัด

(5) มัสยิดนูรุลลอฮ์ (ลำไชล) ทะเบียนเลขที่ 27 เขตหนองจอก ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 โดยมีนายอาหะหมัด ขามเทศทอง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายไพศาล เต็งหิรัญ นายกอเซ็ม มั่นคง เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายประสาท นุชมะหะหมัด	5. นายมนตรี เด็ดดวง	9. นางประนอม ชะมะ
2. นายประหยัด เผ่ามะหะหมัด	6. นายสัญชัย เนตมณี	10. นางสาว ชมยงค์
3. นายวิโรจน์ ละเต็บซัน	7. นายณรงค์ชัย บุญธรรมภิบาล	11. นางวรรณิ เปลิยนเดชา
4. นายสวัสดี ชะมะ	8. นายสมชาย ไต่กู	12. น.ส. อากรณี ชมยงค์

(6) มัสยิดอัลบะเราะกะฮฺ ทะเบียนเลขที่ 163 เขตประเวศ ได้มีการคัดเลือกอิหม่ามและกรรมการอิสลามประจำมัสยิดซ่อม 1 ราย เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดยมีนายประสิทธิ์ มะหะหมัด เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายพิสิษฐ์ อรุณพลทรัพย์ นายนิรุต อามินเซ็น เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

- ตำแหน่งอิหม่าม ได้แก่ นายณัฐพล รอมาลี
- ตำแหน่งกรรมการ ได้แก่ น.ส. ลัดดา รอมาลี

(7) มัสยิดยะวา ทะเบียนเลขที่ 4 เขตสาทร ได้มีการคัดเลือกบิหลั่นประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2568 โดยมีนายวิศรุต เลาะวิถี เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายพิสิษฐ์ อรุณพลทรัพย์ นายนิรุต อามินเซ็น เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ นายสิทธิพงษ์ เลาะหะหมัด

(8) มัสยิดกมาลุลอิมาน (วังตาทนวด) ทะเบียนเลขที่ 134 เขตคลองสามวา ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดซ่อม 1 ราย เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2568 โดยมีนายเสนห์ ลังเต้ง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายชาติชาย วงษ์อารี นายธนารักษ์ วัชรพิสุทธิ์ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ นายสมชาย ยูอันเงาะ

(9) มัสยิดบางอ้อ ทะเบียนเลขที่ ๘.8 เขตบางพลัด ได้มีการคัดเลือกอิหม่ามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2568 โดยมีนายวิศรุต เลาะวิถี เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายชาติชาย วงษ์อารี นายพิสิษฐ์ อรุณพลทรัพย์ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ นายอดุลย์ โยธาสุมทร

(10) มัสยิดนูรุลหุตา (บางมด) ทะเบียนเลขที่ ๘.13 เขตทุ่งครุ ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2568 โดยมีนายเสนห์ ลังเตง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายชาติชาย วงษ์อารี นายธนารักษ์ วัชรพิสุทธิ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายจรูญ จันทรฉาย	5. นายทวี สว่างตระกูล	9. นายธีระศักดิ์ ใบตานี
2. นายสุขสันต์ ซอเสวี	6. นายประยูรศักดิ์ ศรีศิริภักดี	10. นายตะวัน มาแยม
3. นายสุเทพ อิบรอฮิม	7. นายพิระพล วานี	11. นายหัด สมศรี
4. นายนาที บินฮาซัน	8. นายพิริยะ เรืองพานิช	12. นายเรวัฒน์ ใบตานี

(11) มัสยิดดารุลอิห์ซาน (สุเหร่าขาว) ทะเบียนเลขที่ 166 เขตคลองสามวา ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2568 โดยมีนายมานิต ทองแสง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายทวีข อาริยะกิจโกศล นายประสิทธิ์ เจริญผล เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. ร.ต.อ. พรชัย ไวยศิลป์	5. นายเรืองฤทธิ์ เกตุเลขา	9. นายกฤษดา สุดใจดี
2. พ.ต.อ. ภูเบศ แสนขาว	6. นายมานิต สมบูรณ์	10. นายสมศักดิ์ เต็มซอ
3. นายมนตรี สมานะวนิชย์	7. นายอดุลย์ ปู่ทอง	11. นายสิทธิศักดิ์ วงศ์เกษร
4. นายเราะห์หมัด เรืองปราชญ์	8. นายประเสริฐ ดีโพธิ์	12. นายนิพนธ์ เรืองปราชญ์

(12) มัสยิดดาริสสุนนะห์ (ท่าไข่) ทะเบียนเลขที่ 148 เขตหนองจอก ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2568 โดยมีนายวิบูลย์ มุขตารี เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายประสิทธิ์ เจริญผล นายมุฮัมหมัด เสนหา เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายสุรศักดิ์ วิไลวรรณ	5. นายกิตติเชาว์ จันทรเพ็ญ	10. นายสันติ วังหิ๊ง
2. นายบัญญัติ มะแอ	6. นายสนธยา ลิขธรรม	11. นายภักดี บัลลังน้อย
3. นายสุทธิลักษณ์ มะแอ	8. นายสุรติ มะแอ	
4. นายวิชิต วังหิ๊ง	9. นายปิยพงษ์ มะลูล	

(13) มัสยิดเอี้ยะห์ยาอัลอิสลาม (พื้นพืออิสลาม) ทะเบียนเลขที่ 165 เขตประเวศ ได้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2568 โดยมีนายมานิต ทองแสง เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือก นายนริศ อามินเซ็น นายพิสิษฐ์ อรุณพูลทรัพย์ เป็นกรรมการคัดเลือก ผู้ได้รับการคัดเลือก ได้แก่

1. นายประเสริฐ ซอและห์	5. นายวิชัย มั่งสมบูรณ์
2. นายสามารถ เมฆลอย	6. นายธนากร พิมพ์สัมฤทธิ์
3. นายฮารม มูเซ	7. นายวานิช อำนวยพร
4. นายอานัส เมฆลอย	

สกอ.กม. จัดโครงการ AI for All: เสริมศักยภาพบุคลากรขององค์กร

AI

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการขับเคลื่อนสังคมและองค์กรทุกภาคส่วน สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ในฐานะองค์กรศาสนาที่มีภารกิจในการบริหารกิจการศาสนาอิสลามและอำนวยความสะดวกแก่มุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องปรับตัวและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและยกระดับการบริการ

ปัจจุบัน บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ AI ในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการนำศักยภาพของเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การจัดการข้อมูลสำปฐุ การบริหารจัดการมัสยิด การสื่อสารประชาสัมพันธ์ หรือการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนพัฒนากิจการศาสนา ดังนั้น การสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐาน (AI Literacy) ให้แก่บุคลากรทุกระดับจึงเป็นสิ่งสำคัญเร่งด่วน

โครงการ “AI for All” จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อลดช่องว่างทางทักษะดิจิทัล เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ AI และส่งเสริมให้บุคลากรสามารถนำเครื่องมือ AI พื้นฐานมาประยุกต์ใช้ในการทำงานประจำวันได้จริง ซึ่งจะช่วยลดภาระงานซ้ำซ้อน เพิ่มความคิดสร้างสรรค์ และทำให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมมุสลิมได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรศาสนาชั้นนำที่ทันสมัยและยั่งยืน

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร โดยฝ่ายพัฒนาบุคลากร ได้จัดโครงการนี้ขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิด หลักการทำงาน และประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์ (AI) แก่บุคลากรและคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาศักยภาพการใช้งานเครื่องมือ AI พื้นฐาน (เช่น ChatGPT, Gemini, Microsoft Copilot) ในการช่วยปฏิบัติงานด้านเอกสาร การสื่อสาร และการสืบค้นข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และเพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางาน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2568 ณ ห้องประชุมเล็ก ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ โดยมีเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวน 25 คน เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

จุฬาราชมนตรีต้อนรับเยาวชนโครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้”

จุฬาราชมนตรีให้การต้อนรับเยาวชน “สานใจไทย สู่ใจใต้” พร้อมให้อวาทเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2568 ณ ห้องประชุมศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สำนักจุฬาราชมนตรีได้ให้การต้อนรับคณะเยาวชนและเจ้าหน้าที่จากโครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” ในโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะและขอรับอวาทจากท่านจุฬาราชมนตรี (นายอรุณ บุญชม) โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งมอบข้อคิดในการดำเนินชีวิตให้น้อมนำคุณธรรมจริยธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และนำประสบการณ์ที่ได้รับจากโครงการฯ ไปปรับใช้เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมต่อไป

ในโอกาสดังกล่าว นายสมัย เจริญช่าง ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี รองประธานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และประธานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครได้บรรยายเรื่อง “สถาบันพระมหากษัตริย์กับพสกนิกรชาวไทยมุสลิม” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศรุต เลาะวิถิผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรีและรองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครบรรยายเรื่อง “สมาชิกโครงการสานใจไทย...สู่ใจใต้: ประสบการณ์ชีวิตที่มีคุณค่ายิ่ง” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่เยาวชนที่เดินทางมาจากจังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานี สงขลา และสตูล โดยขอให้นำประสบการณ์จากการร่วมโครงการมาอยู่กับครอบครัวอุปถัมภ์ในกรุงเทพมหานคร กลับไปถ่ายทอดให้ครอบครัว และเพื่อน ๆ ได้รับทราบด้วย ก็จะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

การประชุมยกเครื่องกระบวนการฮาลาลสู่มาตรฐานโลก

เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2568 ณ ห้องประชุมเล็ก สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร (สกอ.กทม.) ได้จัดประชุมบุคลากรฮาลาล เพื่อยกเครื่องกระบวนการฮาลาลสู่มาตรฐานโลก กล่าวคือ อาจารย์สมัย เจริญช่าง ประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร กล่าวเปิดการประชุมสัมมนาบุคลากรฮาลาลที่อยู่ในกระบวนการห่วงโซ่ของ กอ.กทม. โดยฝ่ายการมาตรฐานฮาลาล-AB และฝ่ายกิจการฮาลาล- CB ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้วางระบบ-วิทยากรผู้ให้ความรู้กับสถานประกอบการ ผู้ตรวจสถานประกอบการ และที่ปรึกษาฮาลาลประจำสถานประกอบการ (ผู้ตรวจติดตาม)

การประชุมครั้งนี้ มีวิทยากรจากฝ่ายกิจการฮาลาล ของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (สกอท.) คือ อาจารย์สมศักดิ์ ชูโอ๊ะ เป็นวิทยากร

สกอ.กทม. จัดหลักสูตรพัฒนากิจกรรมการสื่อสารสำหรับผู้นำเสนอคุณบะฮ์

เมื่อวันที่ 23-24 สิงหาคม 2568 สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร(สกอ.กทม.) โดยฝ่ายพัฒนาบุคลากรและฝ่ายวิชาการ เผยแพร่ และส่งเสริมคุณธรรม ได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “หลักสูตรการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับผู้นำเสนอคุณบะฮ์” ให้แก่คอบเต็บ ผู้ช่วยคอบเต็บของมัสยิดในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนระดับชานะวีย สำหรับรุ่นนี้มีผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 56 คน ใช้เวลา 2 วัน คือวันที่ 23-24 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุมเล็กในศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ

สกอ.กทม. รณรงค์ให้มัสยิดจัดตั้งกองทุนชะกาตประจำมัสยิด

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2568 สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร(สกอ.กทม.) โดยคณะกรรมการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนชะกาตประจำมัสยิด มีการประชุมคณะที่ปรึกษาและคณะกรรมการรวม 2 ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางและแผนงานที่จะเชิญชวนทุกมัสยิดในกรุงเทพมหานครให้มีการบริหารเรื่อง “ชะกาต” ให้เป็นระบบในรูปแบบของ “กองทุนชะกาต” ตามระเบียบของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ.2559

ปัจจุบันในกรุงเทพมหานคร มีมัสยิดที่จัดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว จำนวน 187 มัสยิด ในอนาคต ทุกมัสยิดจะมีกองทุนชะกาตเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยเหลือผู้อ่อนแอทางเศรษฐกิจต่อไป (อินชาอัลลอฮ์)

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร
จัดพิมพ์หนังสือวิชาการ เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้อิสลามสู่สังคม

การลงโฆษณาเพื่อเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์สู่กลุ่มเป้าหมาย
เนื่องจากมีบุคคล/องค์กร/สถาบัน/หน่วยงาน และสถานประกอบการ ประสงค์จะเผยแพร่
หรือประชาสัมพันธ์กิจการ สู่กลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน วารสารมุสลิมบางกอก
กำหนดอัตราการลงโฆษณา ดังนี้

ปกหลัง สีส (ด้านนอก)	ราคา 20,000 บาท
ปกหลัง สีส (ด้านใน)	ราคา 15,000 บาท
เต็มหน้า สีส	ราคา 12,000 บาท
ครึ่งหน้า สีส	ราคา 7,000 บาท
¼ หน้า สีส	ราคา 4,500 บาท

โปรดสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร
โทร. 02-949-4184, 02-949-4330
โทรสาร 02-989-7108 ต่อ 25-26
E-mail: islamicbkk@hotmail.com

ID Line: @islamicbkk

หมายเหตุ

1. กำหนดออกตามวาระทุก 2 เดือน/เล่ม ปีละ 6 เล่ม
2. รูปเล่ม ขนาด 8 หน้ายก จำนวน 24-32 หน้า รวม 3-4 ยก สีสทั้งเล่ม กระดาษอาร์ตมัน
3. จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม/ครั้ง
4. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการอิสลามทุกระดับ องค์กร/สถาบันมุสลิม โรงเรียน/มหาวิทยาลัย บัณฑิตในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัด กทม. สถานประกอบการในกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการ คณบดี รัฐมนตรี นักการเมืองมุสลิม สถานทูตประเทศมุสลิม และหน่วยราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมุสลิม

สกอ.กทม.จัดประชุมสัมมนาอิหม่าม เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารมัสยิดสู่ความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร (สกอ.กทม.) ได้จัดประชุมสัมมนาอิหม่าม เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารมัสยิดสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน เมื่อวันอังคาร-พุธที่ 28 - 29 ตุลาคม 2568 ณ โรงแรมตราทอณ ปิซ ธีส์อร์ท หาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี โดยมีอิหม่ามเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้มากกว่า 120 คน

ในวันอังคารที่ 28 ตุลาคม 2568 เป็นพิธีเปิดประชุมสัมมนาอย่างเป็นทางการ เริ่มเวลา 13.30 น. โดยนาย วัฒนา อาปิติน อิหม่ามมัสยิดดารุลมุคิม เป็นผู้อัญเชิญอัลกุรอาน หลังจากนั้น เป็นการกล่าวต้อนรับ และพบปะผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา โดยนายสงบ โช๊ะเฮง ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดชลบุรี กล่าวเปิดการประชุมสัมมนาและบรรยายพิเศษ เรื่อง “ความคาดหวังที่มีต่อบทบาทของอิหม่ามและมัสยิดในกรุงเทพมหานคร” โดยนายสมัย เจริญช่าง ประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร และเสนา เรื่อง “ประชาคมมุสลิมกรุงเทพมหานคร : กลุ่มเป้าหมายสู่การพัฒนาความร่วมมือระหว่าง กอ.กทม. กับมัสยิด” โดย ผศ.ดร.วิศรุต เลาะวิณี ผศ.ดร.อับดุลเลาะ หนุ่มสุข และนายประสพ ภู่อาลี จนถึงเวลา 17.00 น.

ในวันพุธที่ 29 ตุลาคม 2568 เวลา 08.00-09.00 น. มีการแบ่งกลุ่มการประชุมสัมมนาเรื่อง “เราจะร่วมพัฒนามัสยิด...สู่ทิศทางใด” โดยกำหนดกลุ่มที่ 1 สัมมนาเรื่อง “ภารกิจคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด” กลุ่มที่ 2 “แนวทางการพัฒนาสตรี/ผู้สูงอายุ/ผู้เปราะบาง” และกลุ่มที่ 3 “แนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำมัสยิด” หลังจากนั้น ผู้แทนแต่ละกลุ่มรายงานผลการประชุมกลุ่มสู่การอภิปรายร่วมกัน ด้วยบรรยากาศที่มีคุณค่ายิ่ง

ก่อนปิดการประชุมสัมมนา มีการอ่านประกาศ “ปฏิญญาชลบุรี '68” หลังจากที่มีการตกผลึกทางความคิดจากการประชุมสัมมนาครั้งนี้ เป็นภาษาไทย โดยการอ่านนำของ ผศ.ดร.วิศรุต เลาะวิณี รองประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร และผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนากล่าวตามพร้อมกัน และได้มีการถอดความ “ปฏิญญาชลบุรี '68” เป็นภาษาอังกฤษอีกด้วย หลังจากนั้น นายพิสิษฐ์ อรุณพลทรัพย์ ประธานฝ่ายประสานงานมัสยิด กล่าวสรุปการประชุมสัมมนา และ ผศ.ดร.อับดุลเลาะ หนุ่มสุข รองประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร กล่าววาทะปิดการประชุมสัมมนา เมื่อเวลาประมาณ 11.30 น. ทั้งนี้ ได้ออกเดินทางไปรับประทานอาหารกลางวัน ละหมาดศุริ-อัศรี ณ มัสยิดตออะดีละฮ์ (พิทยาใต้) และเดินทางกลับถึงศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ กรุงเทพมหานคร เวลาประมาณ 17.30 น. อัลฮัมดุลิลลาฮ์

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ เฉลิมพระเกียรติ
45 หมู่ 3 ถนนคลองเก่า แขวงคลองก๊าก เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10530 โทรศัพท์ : 0-2949-4259 โทรสาร : 0-2989-7108
โทร 25-26 เว็บไซต์ : www.islamicbangkok.or.th อีเมล : islamicbkk@hotmail.com

ที่ปรึกษาภาคใต้ : สุพจน์ เจริญช่าง พล.ต.ต. สุรินทร์ ปาลาเร่ อาหะหมัด ชามเตทอง ผศ.ดร.อับดุลเลาะ หนุ่มสุข ประสพ ภู่อาลี
คณะที่ปรึกษา : สมัย เจริญช่าง พล.ต.ต. สุรินทร์ ปาลาเร่ อาหะหมัด ชามเตทอง ผศ.ดร.อับดุลเลาะ หนุ่มสุข ประสพ ภู่อาลี
ประสิทธิ์ มะหะหมัด ที่ปรึกษาภาคเหนือ : วิทยา บุณยศิริ ชัยวุฒิ มุห์เต็น สมิต ชามเตทอง รังสฤษดิ์ เชาสุรินทร์
บรรณาธิการ : ผศ.ดร.วิศรุต เลาะวิณี กองบรรณาธิการ : ดร.นริศ อามีนเซ็น วิบุตย์ มุชดรี อนุสรณ์ งามนัย ป้อมเทพพร
น.พ.ชาติชาย วงษ์อารี วิโรจน์ บุญมาเลิศ ชนาวิช เวชระสุทธิ ผศ.ดร.อดิศักดิ์ นุซมี สุรศักดิ์ จาปี ปราโมทย์ เจริญวงศ์
พิสูจน์อักษร : ประสิทธิ์ เจริญช่าง ประสานงาน : มนธรรม โพธิ์ทอง มานพ มะดะเรส

